

Nicolae Ceaușescu elvtárs befejezte luxemburgi látogatását

A román-luxemburgi közös ünnepélyes nyilatkozat aláírása

Oktober 28-án, szombaton a Hercegi Palotában aláírták a román-luxemburgi közös ünnepélyes nyilatkozatot.

A nyilatkozatot Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és George Macovescu külügyminiszter, luxemburgi részről pedig Pierre Werner, a kormány elnöke és G. Thorn külügyminiszter írta alá.

Jelen voltak a román hivatalos személyek, akik Ceaușescu elnököt elkísérték luxemburgi hivatalos látogatásán, valamint luxemburgi miniszterek.

Az aláírás után Nicolae Ceaușescu elnök és Pierre Werner miniszterelnök melegen kezelt szorított egymással.

Pierre Werner, a kormány elnöke felhívásban ezeket mondta:

A nyilatkozatnak, amelyet aláírtunk, úgy vélem, hármas jelentősége van. Első sorban mi leszögezzük ebben a dokumentumban bizonyos számú elvet, amelyek tekintetében egyetértünk és amelyek vezérelnie kell az összes nemzeteket egymás mellett élésükben. Mi is, Önök is ragaszkodunk nemzeteink szabadságához és függetlenségéhez, ahhoz a jogához, hogy teljesen szabadon választhassák meg politikai és társadalmi rendszerüket, állást foglaljunk a béke, a más államok belügyeibe való be nem avatkozás mellett.

Másodszorban azt óhajtjuk, hogy államaink — az Önök állama, amely közepes hatalom és a miénk, amely kis nemzet — kinyilváníthassák jogukat az egyenlőséghez a nemzetek közösségében, valamint azt

(Folytatása a VIII. oldalon)

Közös ünnepélyes nyilatkozat Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kapcsolatainak elveiről

Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség, figyelembe véve a két ország között meghonosodott kölcsönös megbecsülési és baráti kapcsolatokat,

abból az óhajból, hogy kifejezésre juttassa a román és a luxemburgi nép békére, közelségre és egyetértésre irányuló törekvéseit és tovább fejlessze a két állam jószomszédi és együttműködési viszonyát a nemzetközi jogelvek és szabályok alapján,

újra hitelt téve az Egyesült Nemzetek Alapokmányának céljai és elvei mellett, emlékeztetve arra, hogy az ENSZ-Alapokmány útján a népek kinyilvánították azt az óhajukat, hogy békében éljenek egymással, a jószomszedság szellemében, és baráti viszonyt építsenek ki a nemzetek között,

tudatában annak a felelősségnek, amely az összes államokra hárul a béke és a biztonság légkörének megteremtéséért a világon és az összes államok együttműködési kapcsolatainak kiépítésében, függetlenül politikai, gazdasági és társadalmi rendszertől, nagyságuktól vagy fejlettségi színvonaluktól,

Románia Szocialista Köztársaság részéről
NICOLAE CEAUȘESCU
az Államtanács elnöke
GEORGE MACOVESCU
külügyminiszter

Megérkezés a fővárosba

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke, miután Elena Ceaușescu elvtársnővel együtt hivatalos látogatást tett Belgiumban I. Baudouin király és Fabiola királyné meghívására, és Luxemburg Nagyhercegségbe, Jean nagyherceg és Charlotte nagyhercegnő meghívására, szombati este visszaérkezett a fővárosba.

A román államfő kíséretében voltak a következő elvtársak: Ilie Verdeț, a Minisztérium első alelnöke, George Macovescu külügyminiszter, Ioan Avram gépipari miniszter, valamint több tanácsos és szakértő.

Az Otopeni repülőtéren Nicolae Ceaușescu elvtársat és Elena Ceaușescu elvtársnőt a következő elvtársak fogadták: Emil Bodnaraș, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Maxim Berghianu, Gheorghe Cioară, Florian Dănilache, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Ștefan Voitec, Ioșif Banc, Petre Blajovici, Cornel Burtică, Mircea Constantinescu, Mihai Dalea, Ion Ioniță, Vasile Patilinet, Ion Pătan, Ion Stănescu, Ștefan Andrei, Ion Dincă feleségével.

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és Elena Ceaușescu elvtársnő meghívta Ökirályi Felségüket, Jean luxemburgi nagyherceget és Josephine-Charlotte nagyhercegnőt, tegyenek hivatalos látogatást Romániában.

A meghívást szívesen elfogadták. A látogatás időpontját diplomáciai úton állapítják meg.

(Folytatása a VII. oldalon)

Luxemburg Nagyhercegség részéről
PIERRE WERNER
államminiszter, a kormány elnöke
GASTON THORN
külügyminiszter

Ott volt az RKP KB, az Államtanács és a kormány több tagja, központi intézmények és társadalmi szervezetek vezetői, tábormokok.

Jelen volt Lionel de Mey, Belgium romániai ideiglenes ügyvivője és felesége, a hazánkban akkreditált diplomáciai képviselők vezetői és a diplomáciai testület más tagjai.

A repülőtéren sok ezer fővárosi lakos meleg szeretettel és nagy tisztelettel fogadta pártunk és államunk vezetőjét. A tömeg percekig átütösen kiáltozott: Ceaușescu—RKPI, Ceaușescu—RKPI, kifejezve örömét, hogy hazai földön üdvözölheti a belgiumi és luxemburgi hivatalos látogatásról visszatérő Nicolae Ceaușescu elvtársat. Az emberek egyben kifejezték meglepedésüket a most zárult látogatás eredményeivel és az országunk és a meglátogatott két állam baráti, együttműködési kapcsolatainak fejlődése előtt feltáruló távlatokkal, megköszönték pártunk és államunk vezetőjének a béke, a népek közötti megértés, az európai és a nemzetközi biztonság ügyéhez való újabb hozzájárulást.

Nicolae Ceaușescu elvtárs szívélyes intetéssel válaszolt az éljenző tömegnek.

A tornyai mtsz-ben

Befejezték a búza vetését

Nehéz, még a tornyai határban is nagyon nehéz az agyagos-lapos talajon dolgozni. Olyan a föld, mint a szurok. Nemcsak a járművek kerekeibe kapaszkodik bele, hanem az ember lábujját is szinte lerántja. Am az itt élő szorgalmas tagokat ez sem hátráltatja. Nem ismerik a pihenőt. Évi munkájuk gyümölcsének betakarításán fáradoznak, ezzel párhuzamosan pedig a jövő esztendői kenyérmagot hintik a termőrétegre. Bár hetekig makacs kintartással szemerkélt az eső s a szél is sanyargatta a mezőt, dolgozókat, nem hátráltak meg! A traktorosok az esők közti órákat, percekét használták ki arra, hogy barázdát hasítottak az ekék, magágyat porhanyítottak a tárcsás boronák. A kétkezi munkások is sokszor markukba lehettek, de törték a kukoricát, ásták a répát, szüretelték az utolsó zöldség- és főzelékféléket.

A tornyai föld a szövetkezeti tagok számainak napi kenyérét, évi megélhetését biztosítja. A gépesítők és a gazdaság apraja-nagyja kiméletlen harcot vív az idő viszontagságaival. Éjt napallá téve dolgoznak, hogy mielőbb föld alá kerüljenek az őszi termények.

Sok a munka, de győzik erővel, kitartással. Felszedték 120 hektárról a kukoripát, a tagság egy része pedig az utolsó parcellákon a gyökerek tisztítását.

SZABÓ GYULA

(Folytatása a II. oldalon)

A Köztársaság kikiáltásának 25. évfordulója tiszteletére

December 30

Gyorsabban, jobban, hatékonyabban

az ötéves terv határidő előtti teljesítéséért

A munkatermelékenység növelésének szolgálatában

Pártunk gazdaságpolitikája következetesen az anyagi és emberi erőforrások észszerű és gazdaságos felhasználását irányozza elő. Az üzemek termelőképességének növelése, új ipari objektumok építése, a meglévő részlegek és műhelyek korszerűsítése mindennapivá vált hazánkban. Ennek a tevékenységnek az eredménye a termelés és a munkatermelékenység növekedése, a munkások fizikai és szellemi képességeinek egyre jobb kihasználása.

A munkafolyamatok zavartalan menetét a termelésben több szakember-kategória biztosítja: mérnökök, közgazdászok, orvosok és az utóbbi időben pszichológusok és szociológusok is. Mert a termelő tevékenység eredményessége nemcsak az adott műszaki-anyagi feltételektől függ, hanem a szakemberek egyéni képességeitől, tapasztalatától, ismeretétől és jártasságától is.

A termelésben lehetőleg minden szakembert felkészültségének, pszichikai képességeinek és ugyanakkor a gépek és berendezések műszaki és működési jellegzetességeinek figyelembe vételével kell foglalkoztatni. Az üzemi pszichológus elsősorban arra hivatott, hogy a különböző tevékenységek lélektani összetevőit tanulmányozza, azokat a pszichológiai tényezőket, amelyek elősegítik a munkatermelékenység növekedését.

Az Aradi Textilüzemben 1970-ben kezdte meg működését a pszichológiai laboratórium. Első fontosabb célkitűzése a vállalatban található mesterségek — fonó, szövő, kikészítő, karbantartó lakatos — lélektani tanulmányozása volt. Figyelemmel követték a dolgozók munkapozícióját, azt a munkahelyet, amelyben tevékenységüket kifejtik. Megfigyelték azokat a mozdulatokat, amelyeket egész testükkel, vagy csupán a kezükkel, lábukkal vagy a fejükkel végeznek.

A textiliparban kifejtett munka sajátossága az, hogy az ujjak maximális rugalmát követeli meg. Rendkívül jó szem- és kézösszhang, az ujjak bőrének finomsága, hosszú és vékony ujjú, karcsú kézfej szükséges itt. Megfigyelés tárgyává tettük úgyszólván az említett mesterségek által megkövetelt figyelmet, emlékezőkészséget, vizuális megítélést, kromatikus látást stb.

Jelenleg a laboratórium folyamatos tevékenységét képezi mind a textilüzem, mind pedig a Vörös Trió kötöttárugyárba felvételre jelentkező személyek szakmai kiválasztása. Kísérleti megfigyeléseket végeztünk és végünk a textilipari szakmai

STANCU MIRCEA,
az Aradi Textilüzem pszichológusa

(Folytatása a III. oldalon)

Gondolatok a rendezésről

Ma hat rangosabb sportesemény lesz Aradon: egy A-osztályú röplabda-mérkőzés, egy másodosztályú kézilabda-találkozó, Leretter búcsújátéka (UTA — Jiul), valamint egy B és két C osztályú focimeccs.

Gazdag program, gondolhatná valaki, a sportbarátok — zsebbükben a vasárnapi ebéddel — elindulhatnak szokásos „zarándokútkjukra” (mert sokan vannak, akik vasárnaponként pályáról pályára vándorolnak), ismét jól fognak szórakozni.

Szent naivitás!

A vándorút ugyanis elmarad. Amíg a rendezők világszerte igyekeznek különböző ügyeskedésekkel, programegyeztetéssel, a fordulóknak megnyújtásával (péntekre, szombatra és vasárnapra „szórják” el a mérkőzéseket), megtartani, illetve visszacsalogatni a lelátóra a nézőket, addig mi a hat aradi sporteseményt — természetesen a város hat különböző, egymástól távol eső pontján — egyazon időben (11.00) rendezzük.

Mert rendezni, azt tudunk! — Nem egyezhettek volna meg valahogy a csapatok? A megyei sporttanács nem tudott volna közbelepní? — kérdeztük meg Budiszan Eugent.

— A CFR is itthon játszik? — kérdezett vissza a TST elnöke. Hüha! Ha idejében szólnak volna az egyesületek, megoldjuk a kér-

dést. A szakszövetség engedélyezte volna a kezdési időpont megváltoztatását, esetleg szombaton is megrendezhették volna valamelyik találkozót. De hát a néma gyermeknek... Legalább az UTA ne tette volna 11-re a mérkőzést! Valóban, jobban oda kellene figyelniük ezekre a dolgokra. Elsősorban az érdeklődő csapatok vezetőinek. A szurkolók mindenképpen figyelmesebb bánságot érdemelnek...

S ha már a szurkolók kiszolgálásával nem a saját anyagi érdekeikkel mégiscsak törődniük kellene az egyesületeknek! Vagy mindegy, hogy mennyi a bevétel? Aki kimegy a CFR, a Constructorul vagy a Gloria mérkőzésére, ha tehetné, megnézné Leretter búcsújátékát is. És fordítva: az UTA — Jiul találkozóán megjelenő nézők egy része — ha nem lenne ugyanabban az időben biztos meglepetés (jegyet is venne!) a bajnoki összecsapásokkal is.

Igy viszont főhet a szurkolók feje, hogy melyik meccsre is menjenek ki.

A sportvezetők pedig év végén ismét szétlárják karjukat: — Nem tudtuk teljesíteni bevételi tervünket, mert megcsappant a nézőszám, alábbhagyott a szurkolók érdeklődése...

OROSZHEGYI KAROLY

Ma délután: Románia—Albánia

Ma délután 17.30 órai kezdettel a fővárosi 23 August stadionban sor kerül Albánia és Románia labdarúgó válogatottjainak mérkőzésére a világ bajnoki selejtező 4. európai csoportja keretében. A román labdarúgók számára ez a második selejtező mérkőzés a finn válogatottal szemben. Helsinkiben elért 1:1 arányú döntetlen után. Jelenleg a csoport táblázatának élén Finnország csapata áll 3 ponttal három mérkőzésből. Következik a Német DK csapata 2 ponttal egy

mérkőzésből, majd Románia 1 ponttal és Albánia 0 ponttal.

Az Albán válogatott, amely első mérkőzését 1:0 arányban elvesztette Helsinkiben, tizenhat játékoskal érkezett București-be.

A mai mérkőzésre Angelo Niculescu edző a következő csapatot jelentette be: Adamache, Sămăreanu, Dobru, Antonescu, Deleanu, Anca, R. Nunweiler, Dembrovski, Dobrin, Dumitrache, Lucescu.

A rádió és a televízió az egész mérkőzést közvetíti.

A magasban.

Apróhirdetések

Eladó Moneasa az ethuayt Groza György szobrász és festőművész szülőháza, telekkel. Felvilágosítások: Groza, Moneasa 76 szám. 553

Eladó lakrész lakáscserével. Felvilágosítások Eminescu utca 9, 10. lakás, 11-13 óra között. 554

Eladó egy I.M.S. terepjáró gépkocsi és egy „Danovia” motoros rékpar. Kendi, Transilvaniei utca 10. 549

Elcserelek szuterén lakást egy külön bejáratú szoba, mellékhelyiségekkel, Transilvaniei utca 19. 4. lakás, 8-13 órákor. 555

Keresek magános nőt idősebb nő gondozására. Baritiu utca 25, Kramer. 551

Rendelésre készítek elsőrendű tölgyfa koporsót Klug Ferenc, Cîbinului utca 5/a, Aradul-Nou. 552

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett halottunk, özvegy Török Zoltánné temetésén részt vettek, sídjára virágot helyeztek és fájdalmaikat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család 550

HIRDETÉSEK

Az aradi sofőriskola és az Arad megyei Autobazák FELVESZNEK

17—35 év közötti fiatalokat gépkocsivezető-kiképzés céljából.

Felvilágosítások kaphatók a sofőriskolában és megyénk Autobazainál.

(1074)

Az aradi Arta meşteşugarilor szövetkezet alkalmaz

— szakképesített asztalosokat

Felvilágosítások a szövetkezet személyzeti-tanulmányi osztályán, Arad, Grigore Alexandrescu utca 25—27.

(1076)

Előfizetések az 1973-ban megjelenő közleményekre

Az Arad Megyei Posta és Távközlési Igazgatóság közli, hogy előfizetéseket vesznek fel az 1973-as évre, azokra a sajtótermékekre, amelyek a nemrég megjelent román sajtó katalógusában találhatók.

Ugyancsak elő lehet fizetni az általános tájékoztatást nyújtó időszakos kiadványokra, valamint az 1973-as külföldi sajtó katalógusában lévő műszaki-tudományos kiadványokra.

Nemcsak rólam van szó

Mint azt lapunkban hírül adtuk, a héten újságíró-olvasó találkozókat szerveztünk Gájban és Grădişten. A két városnegyedben tartott találkozón helyszíni riportjaink mellett, (amelyeket később közlünk), Grădişten a Nyitott szemmel, Gájban pedig a Nemcsak rólam van szó rovatba szánt látszólatát is felolvastuk. Ez utóbbiakat itt adjuk közre, míg a Nyitott szemmel Grădişten című összeállítás megjelentetésére később kerül sor.

Édes-keserű...

Tizenkét kutat örökölt a múltból Gáj. Amennyivel kevesebbet a szükségesség, annyiival — rosszabbat. Közülük négynek „rossz” a vize, élvezhetetlen az íze. Sajnos, kesernyős a két gyvel ezeltől tapasztalt is. Mégpedig azért, mert az új kutat ekkor is csak mintegy tizenkilenc méter mélységűre ásták. Így ennek sem lett édes a vize, csak — ahhoz képest, hogy eléggé hasznavehetetlen — az ára lett... borsos. Nem messze ettől, a fürdő területén létesítettek aztán egy újabb kutat. És ez, mivel az ötven méter mélységet is elérte, már igen jó ivóvízzel szolgál. Hyenre volna még szükség a Dunării és a Tribunul Corcheş utca, valamint az utóbbi és a Fagului kereszteződésénél.

A keserű tapasztalat felhasználásával most már ezek is minden bizonnyal édes-vízűek lesznek!

Télen szekérrel, nyáron szánnal közlekedünk?

Vagyis: ha a fenti cím szerint cseleked-

nénk, nem a maga kiejében tennénk valamit így vagy úgy. Egyébként a Muncionul Pielar kisipari szövetkezetnek tartozunk „köszönettel”, hogy ezt a példalózat eszünkbe juttatta. Hogyan?

Úgy, hogy a nyáron a gáji cipőjavító műhely mestere — Lörincz István — mellé odahelyeztet egy alkalmazottat, hogy szaporábban menjen a dolog. Pedig — főleg Gájban van ez így — nem akkor volt, hanem mostanában, ősszel sok a javítani való cipő és csizma! De a műhelyből Lörincz István kisegítőjét éppen ebben az időszakban helyezték el. És nyilvánvaló, hogy a kérdés nem oldódik meg azszal, ha a műhelyfelelős két-három napra, olykor egy hétre is kitolja a vállalt munka elvégzésének határidejét...

Jöjjön — két év múlva!

Milyen messzire van Gáj Ujaradtól? Annak talán a gáji Péli Julianna a legjobb megmondhatója, aki kétszeri utazás helyett, ki tudja, hányszor tette meg már ezt a távolságot! Mindenesetre, amikor 1971 április 21-én megrendelést tett parkettázásra a Marx utcában levő Deservirea-nál, a kisipari termelőszövetkezet vezetői részéről még mindig emberségesebb lett volna azt mondani, hogy jöjjön, kérem. Két év múlva, mint azt tenni, hogy másfél esztendőig halogassák a munkát. Közben új elnök került a Deservirea élére: Chambré Béla. Mint elmondotta, igyekeznek is mielőbb kiköszörölni a Deservirea esett csorbát, csak az a baj, hogy

több is van belőle. És valóban e szolgáltatási vállalkozások annak idején nem voltak arányban a kielégítési lehetőségekkel. Erről értesültünk Schiller Jolán leveleiből is, aki a múlt év júliusában fizetett ki előleget a szóban forgó szövetkezetnek hátrajáratára.

A szövetkezet törlesztett már egy jóko-

Befejezték a búza vetését

(Folytatás az 1. oldalról)

fejezési műveleteit végzi. A dűlön szinte katonás rendben sorakoznak a répacsomók. Nap mint nap kevesebb marad a határban, hiszen minden mechanikus erővel a termést szállítják. Eddig közel 2400 tonnát juttattak a nyersanyag-feldolgozó üzem udvarára.

Kora hajnalban ébred a falu népe. Autók, utánfutók indulnak terménnyel Pécskára, Aradra, lovasfogatok tengeriért, kukoricaszárért, gépkézelők a határba. Valamennyien ismerik napi feladataikat. Így jól haladnak minden művelettel.

— Nem tudnék kivételt tenni tagjaink között, valamennyien fáradhatatlanul dolgoznak — mondotta Sullyák Ferenc, a szövetkezet elnöke.

A gazdaság vezetőitől tudtuk meg, hogy rendszerint éjszaka futnak be a répaszelettel teli vagonok a pécskai állomásra. Ezt az értékes téli takarmányt azonnal ki kell rakni. Alig érkezik telefonértesítés a gazdaságba, máris indulnak a járművek, az ide beosztott tagok. Mire virrad, ismét a szövetkezet terményeit szállítják az autók az utánfutók. Bozoki József, Glovak Radoja, Bitonski János, Molju Ioan, Szabó

rát a régi adósságból. És jól teszik, hogy nem ígérgetnek felelősen. A szövetkezet elnöke a nemrég folytatott beszélgetésünk alkalmával kijelentette: Amit mi ezután vállalunk, azt meg is csináljuk. Határidőre. Feljegyeztük az említett két olvasónk panaszának mielőbbi orvoslására tett ígéretét is. És számunkartjuk!

István és a többi éjszakai műszakos úgy dolgozik, hogy még egyetlen esetben sem fizetett fekbért a gazdaság.

Mozgalmas a határ, törik a kukoricát, telnek a kotárkák. Száz és száz szorgalmas ember tevékenykedik reggeltől késő estig a mezőn. Közülük a vezető tanács tagjai, a farmvezetők, a brigádosok. Ők irányítják a termény tárolását, a terület felszabadítását. Minden munkára alkalmas gépi és kővontatású jármű zökkenésmentesen üzemel. Naponta 20—25 vagon tengeri, kukoricaszár, répa hagyja el a mezőt.

Most dől el a jövő évi kenyér sorsa is. Ezért a szakemberek a vetést végző gépesítők munkáját ellenőrzik. Vörös Mátyás, Repas Livius, Verik József és a többi traktoros becsületesen dolgozik.

Szombaton tudtuk meg, hogy a tornyai mezőgazdasági termelőszövetkezetben is befejezték az őszi búza vetését. Am a traktorok ezután sem tétlenkednek, hanem a tavaszi kultúrák részére hasítják a mély barázdát.

A mezői tevékenység korántsem ért véget. Még Tornyai is sok a munka, de a tagok számai fáradságát bőségesen viszonozza az idei esztendő.

Fényűzés-e a pszichológia és a szociológia a munkaszervezésben?

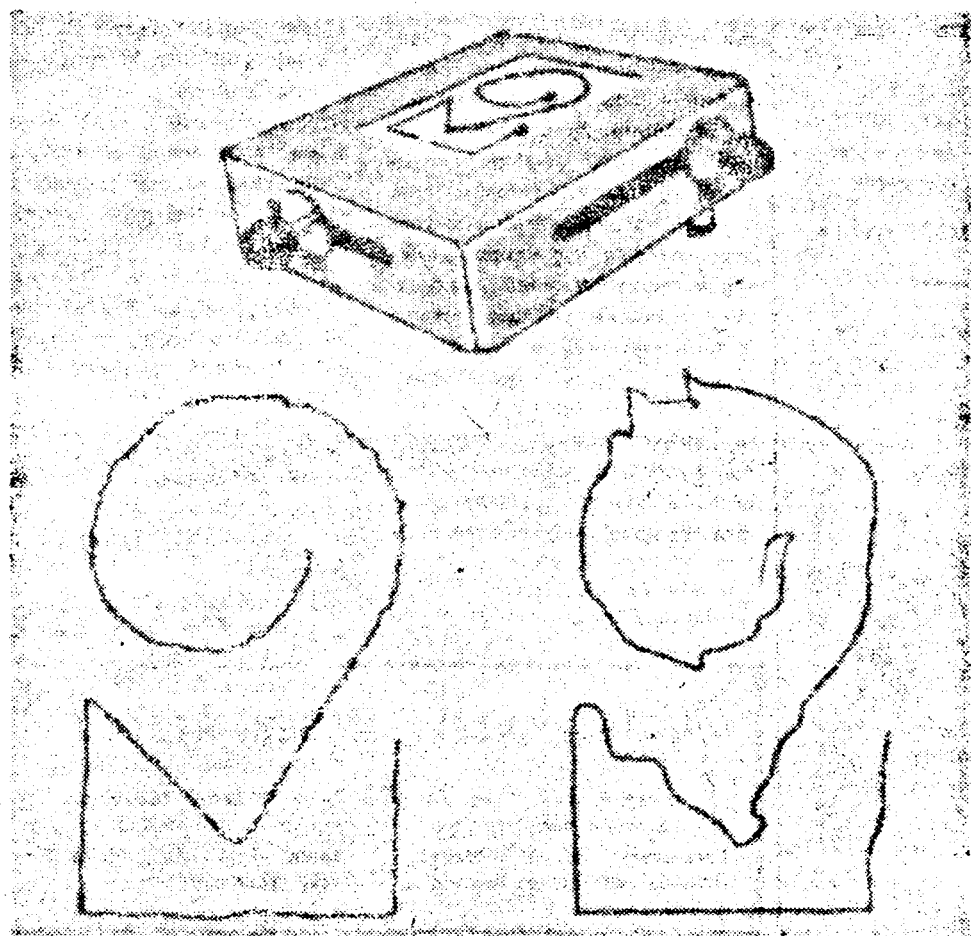
A munkatermelékenység növelésének szolgálatában

(Folytatás az I. oldalról)

iskolába felvételiző fiatalokon is. A lélektani vizsgálat eredményeinek a jelentkezők elméleti ismeretét ellenőrző vizsgák eredményeivel való összevetése azt mutatta, hogy egyes fiatalok, bár sikeresen felvételiztek, lélektani szempontból nem alkalmasak a textilipari szakmára. Ezeknek a fiataloknak a pszichológiai vizsgálat által kimutatott gyengébb képessége később a termelési gyakorlatban is beigazolódott. Ezeknek a tényeknek az alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a pszichológiai vizsgálatnak a felvételi vizsgák és különösképpen a szakmai iskolákba való felvételi állandó gyakorlatává kell válnia. Az említett szakmai kiválogatással párhuzamosan a pszichológiai laboratórium

személyzete segítőt olyan élenjáró dolgozók kiválasztásában, akiket mesteriskolába küldtek. A laboratórium keretében tevékenykedő szociológussal együtt előadásokat tartottunk a mestereknek azokról az emberi kapcsolatokról, amelyeknek a munkacsoportok keretében kell kialakulniuk, tanulmányoztuk a munkaerővándorlás okait, a munkások szabadidejét stb.

A közeljövőre az üzem munkaszervezési osztályával és a Megyei Egészségügyi Igazgatóság megfelelő szakembereivel együtt a munkahelyek komplex tanulmányozását tűztük ki célul. Ez az üzem termelő részlegeinek ergonomiai, pszichológiai és a munkalegkörü szempontjából való teljes felmérését jelenti, ami a munkakörülmények javulásához és a termelékenység növeléséhez vezet majd.

Az precizitását rögzítő elektronikus készülék ábrázolja a felső kép. Alatta bal oldalt precíz munkára alkalmas, jobb oldalt ilyen munkára alkalmatlan kéz grafikonja

Néhány hónapja városunkban a Megyei Egészségügyi Igazgatóság keretében pályaválasztási és irányítási kérdésekkel foglalkozó lélektani laboratórium létesült. Sokan, nem véletlenül teszik fel a kérdést, mi szükség van lélektanra a pályaválasztáskor? Pedig a válasz rendkívül egyszerű. Minden szakmának jól meghatározott fizikai és pszichikai követelményei vannak. Vegyük például az ékszerészetet. Miért említem éppen ezt a szakmát? Mert felméréseink szerint egyike a legdivatosabbaknak. Lásuk hát, mit követel a jelöltől ez a pálya. Először is kitűnő látást, rendkívül finom kézmozgást, találatkonyságot, koncentrált figyelmet, nagy türelmet, esztétikai érzéket. Mindezeknek a követelményeknek kevés fiatal tesz eleget. A megvizsgált személyek 90 százaléka például nem rendelkezik az azokkal a közügyességi fokkal, amelyet ez a munka megkövetel. A vizsgálatok alapján az is kiténik, hogy más pályákra — kertészkedés, kereskedelem, bórdíszművészet, nemcsak alkalmasak, de szívesen is mennének a fiatalok, ha ismernék a mesterségnek számát, követelményeit, feltételeit. És ebben áll a mi munkánk lényege. Felmérjük a végzős tanulók érdeklődési körét, pályaválasztási igényeit, majd megvizsgáljuk, alkalmasak-e a választott pályára. Természetesen nem minden tanulóra érvényesek a fentiek, hiszen eddigi tapasztala-

ink szerint elég sokan választanak helyesen. De a helytelenül választók száma sem kevés. Nekik kell a figyelem középpontjában állniok, hogy kellő időben kaphassanak megfelelő irányítást. Mert ellenkező esetben mi történik? Felvételiznek a szakmai iskolába, sikerül a felvételük és egy közepesen auli vagy még gyengébb

szakmunkás lesz belőlük. Meghasonlítanak környezetükkel, önmagukkal, a termelésben pedig gyártják a selejtet, vagy más szakmában helyezkednek el. Lehet azonban, hogy az sem lesz számukra megfelelő. Örökre elégedetlenek maradnak önmagukkal, környezetükkel. Pedig ha idejében figyelmeztették, képességeiknek megfelelő szakmára irányították volna őket, mindez elkerülhető lett volna.

Nemrég fejeztünk be egy vizsgálatot, felvételizőkkel. 97 jelöltből csupán hat olyan akadt, aki épp azt a bizonyos szakmát akarta választani. A többi 91 azért felvételizett, mert nem jutott be máshova. Az

Nem általános, nem jellemző eset. Határeset. A Vagongyárban egy elsőéves szakmai iskolás fiú alkalmatlan a munkára. Nemcsak a hegesztői munkára, amit választott, hanem általában az üzemi munkára.

A felvételi vizsgája annak idején sikerült. A munkahelyen való szakképesítés folyamatába azonban alig tudott beilleszkedni. Ezt bizonyítja az is, hogy az iskolai év megkezdése óta eltelt rövid időszakban két könnyebb munkabalesetet szenvedett. Nem rendelkezik az üzemi munkához szükséges szellemi és fizikai adottságokkal. Hónapokon keresztül a Vagongyárban ezt senki sem volt képes megállapítani. És akkor jött, ahogy mondani

szokás, egyenesen az egyetem padjaiból egy pszichológus és kibogozta a szálakat.

Az ablaknál állunk, a IV emeleten a Vagongyár épületében lévő új szekházban. Sose láttam olyan hatalmas irodahelyiséget, mint amelyikben vagyunk. A hossza lehet vagy 50 méter.

Szeptember 1-től dolgozik Savin Liviu pszichológus a Vagongyárban.

— Mit tett azóta? — kérdezem.

— Megkezdtem egy munkabalesetekkel kapcsolatos tanulmány elkészítését. Év végéig befejezem. A balesetek körülményeinek tanulmányozása során arra a következtetésre jutottam, hogy ezek nagyrészt a munkaidőnek, a napnak egy bizonyos időszakában következnek be. És legtöbbször ugyanazokon a helyeken. Különös figyelemmel kísérem a mozgáshidkezők tevékenységét. A munkabalesetek jó részét jelenleg ők okozzák a gyárban.

— Mi a célja ezzel a tanulmánnyal?

— Ha elkészülök vele, a vezetés asztalára teszem majd. Persze a tanulmány azt is tartalmazni fogja, hogy mit kell tenni a munkabalesetek megelőzéséért, a különösen veszélyes helyeken dolgozók kiválasztásának kritériumait, a balesetvédelemhez szükséges jártasság kialakításának módszereit, különböző munkavédelmi segéd-eszközök és berendezések készítését stb. Meggyőződésem, hogy bizonyos mesterségeknek lényegesen csökkenthetők a munkabalesetek.

— Milyen fontosabb kérdések foglalkoztatják még a munkabaleseteknél?

— Jelentős, talán az üzemi pszichológus legjelentősebb problémája a dolgozók szakmai kiválasztása. Gondolok itt mind a szakképesítésre jelentkező fiatalokra, mind azokra a munkásokra, akiket alkalmazunk. Ki kell dolgoznom azokat a pszichológiai próbákat, amelyek teljesítése vagy nem teljesítése eldönti majd egy munkásnak, vagy egy fiatalnak egyik vagy másik mes-

terségre való felvételét. A kísérleteket a Vagongyár szakmai iskolájában kezdtem meg.

— Milyen felszerelés segítségével végzi munkáját?

— Amint látja, egyelőre még külön irodahelyiségem nincs. Az év végéig befejeződik az irodaház építése, és azután majd én is „saját otthonra” telek. A speciális berendezést egyelőre kölcsönkérem a textilgyáriaktól. Bizonyos tesztek elkészítéséhez szükséges úrlapokat itt a gyárban szorosítottam. És megkezdtem több berendezés elkészítését az öntelészterület keretében. Véleményem szerint a lélektani laboratórium felszereléséhez szükséges speciális készülé-

kek mintegy felét elkészíthetjük a gyárban. Csak a másik felét folytatódunk behozatalhoz.

— Van-e olyan berendezése, amely a Vagongyárban készült?

— Hogyne. Egy miniatűr „szivattyú” például, amelyet a műszaki intelligencia tanulmányozására használunk. Szétszedjük a készüléket és az alkatrészekhez pluszba hozzáadunk 3-at. Aztán az alanyt megkérjük, hogy rakja össze. Lemérjük az ehhez szükséges időt és közben megfigyeljük a készülék összeállításánál használt módszert, az alany viselkedését, a hibás próbálkozások számát stb.

— Egyelőre a ritka mesterségek közé tartozik az üzemi pszichológusé. Véleménye szerint milyen sajtóságos adottságokkal kell rendelkeznie a pszichológusnak?

— Először is az emberekkel kell nagyon alaposan ismernie. Meg kell értenie, sőt előre kell látnia viselkedésüket különböző helyzetekben. És nagyon sok kitartás is szükséges. Mondhatni ültörő munkát végzünk most az üzemekben. A Vagongyárban is több mint 10 ezer munkás dolgozik és egyetlen pszichológus.

Tíz ezer munkás és egyetlen pszichológus! Ha ez a fiatalember beszélgetésünk alatt nem győzött volna meg bennünket rendkívül határozottságáról, tenniakarássáról és találatkonyságáról, nem is tartanánk mellette, annyira ez az arányt.

Farcu Victor mérnök, a Vagongyártól Üzemcsoport munkaszervezési osztályának helyettes vezetője közölte, hogy a munkaszervezési osztály keretében rövidesen ergonomiai csoport alakul majd. Mérnökök, pszichológus és szociológus tevékenykedik majd ebben a csoportban. Savin Liviu tehát ültörő munkájában nem sokáig marad közvetlen társak nélkül.

Az oldalt FEKETE CÉZA szerkesztette

Lélektan és pályaválasztás

volt az érdekes, hogy a hat fiatalból csupán kettőt találtunk alkalmasnak a pályára. A 81-ből pedig 25-öt. Pedig ők egészen mással szerettek volna foglalkozni. Szerencsére idejében megadhattuk nekik a szükséges felvilágosítást, elmagyarázhattuk a pálya szépségeit, lehetőségeit és így az alkalmasság megfelelő indítékkal is társult.

gyelem, a memória az akarat tevékenység egyes sajátosságait. Eppen ezért ajánlatos, hogy a felvételi vizsgák előtt a szülők és a nevelők a különböző szakmák iránt érdeklődő fiatalokat pályaválasztási tanácsért alkalmassági vizsgálatra irányítsák. Így a tanuló kellő időben fordulna a neki megfelelő szakma felé és nem kerülne utolsó pillanatban oda, ahol éppen a legkevesebb a jelentkező.

Sokan azt hiszik, hogy a szakiskola vagy a technikum megfosztja a fiatalokat a továbbtanulástól. Pedig a gyakorlat épp az ellenkezőjét bizonyítja. Aki tovább akar tanulni, annak így is meg van rá a legmesszebbmenő lehetősége és erőtebb lejjel közelebb kerül a tudás lényegéhez.

Befejezésül még annyit, hogy laboratóriumunk — szaktanácsadással, vizsgálatokkal, bármely végzős tanuló — általános vagy középiskolai — rendelkezésére áll. Szeretnénk, ha külön felkérés nélkül, minél több iskola fordulna hozzánk nemcsak a város, hanem a megye területéről is. És nemcsak a tanulókat és a tanulókat, hanem a szülőket is, valamint az érdekelt vállalatok képviselőit is nagyon szívesen látjuk.

DÉSI GYULA, pszichológus
a Megyei Egészségügyi Igazgatóság keretében működő lélektani laboratórium vezetője

Még várni kell az évadnyitásra

Más években október elején nyitja kapuit a bábszínház. Most a hónap utolsó napjai is elmúlnak lassan, s az aradi apróságok egyik kedvenc találkozási helyén még munkáját fogadja a látogatót. Renoválják a színháztermet, ezért késik az évadnyitó.

— Mikorra várható a javítás befejezése?

— November második felére. Október közepén kezdődtek meg a munkálatok, egy hónapot igénybe vesznek, tekintettel arra, hogy teljes belső renoválásra van szó. A belső teret vonzóbbá, „bábo-sabbá” szeretnék alakítani, a falakon új képeket, pannókat helyezünk el. Szeretnénk a falak mentén felállított vitrinekben bábkiallítást rendezni, a legsikerültebb berendezett bábuábrázolókat a terem díszítésére használni.

— Miért kezdték el ilyenkor, október közepén a javítást? Az egész nyári szünet rendelkezésre állt.

— Mi is nyárra terveztük, de hiába, nem találtunk kivitelezőt. Azt a választ kaptuk mindentől az iskolák javítása előbbrevaló.

— Mit csinálnak november közepéig a bábozók?

— Vidéken szerepelnek. Ezenként mindig 100–120 előadást tartunk a megye városiban, falvaiban.

A héten, csütörtöktől szombattig Bukarestben voltunk, a televízió három előadásukat vette fel: az O fétis fáraóimá, a Crăiasa zápezilor-t és részleteket a Melodii și ritm pe stori című esztétikus műsorunkból.

A vidékjárás mellett, természetesen, készülünk az új évadra is.

— Mivel?

— Évadnyitó aradi előadásunk nem lesz premier, az egyszer már játszott lantú Jánuvál kezdünk. Még ebben az évben szeretnénk bemutatni a Capra cu trei iezi-t (Creangă meséjét Paula Culită dolgozta át bábszínpadra, díszlettervező Vlad Gabrielescu, aki Alba Iulia-ról szerződik át Aradra), következő bemutatónk Ale-

xandru Popescu Omulețul depul, majd a Vasile Alecsandri után átdolgozott Sinziana și Pelelea következik, amelyet, ha minden jól megy, Dan Alecsandrescu, az állami színház igazgató-rendezője alkalmaz színre. Eddig évente három bemutatót tartottunk, most szeretnénk négyre emelni a premierek számát, hogy arányosabban oszthassuk fel az egészen kicsinyeknek és az iskoláskorú gyermekeknek szánt műsorokat.

Tánzer János, a Bábszínház igazgatója nyilatkozik

— A bemutatókon kívül milyen darabokat újítanak fel?

— A Vrajtorul din Oz-t és a Sarea în bucate-t. Ezek a felújítások anyagi befektetést, egyes bábkicserélést, új díszleteket s.b. jelentenek. Műsoron tartjuk ezenkívül az O fétis fáraóimá, a Giscănel és a Crăiasa zápezilor című darabokat.

— A bábszínház eddig az állá-

mi színházhoz tartozott, az 1972–73-as évadot már önállóként kezdi, külön adminisztrációval, pénzügyi elszámolással, független műsortervvel. Előnyösnek tartja-e a különválást?

— Igen. „Házon belül” minden problémánkat elsőrendű fontosságúként kezelhetjük. A színház művészeivel való együttműködés természetesen megmarad.

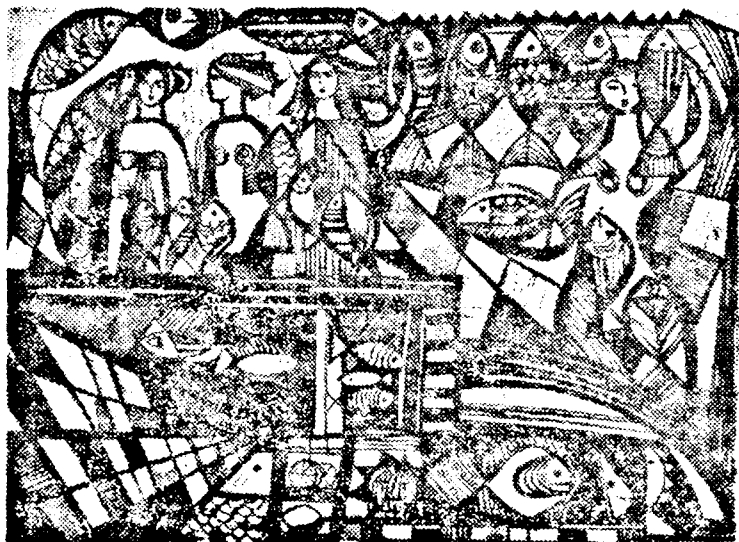
— Mit kíván az igazgató az új évadban?

— Kialakítani egy széles körű támogató gárdát, akiket a szolgálati kötelezettségeken túlmenően is kötne valami a bábszínházhoz. Nevelőkre, szülőkre, kulturális személyiségekre gondolok, akik segítséget, támogatást nyújtanának azaz is, hogy vita, megérett szellemi keretben elmondanak bírálati észrevételeiket egy-egy előadásunkról, javaslatokat tennének műsortervünk javítására s.b. A sajtót sem felejttem ki...

— Elsősorban azt hiszem, a bábszínház a hibás azért, hogy ez az okos ötlet eddig nem valósult meg.

— Nem is tagadom, s ha akarja, a nyilvánosság előtt is megígérem, ilyen találkozóra, vitára már az idén sor kerül.

JAMBOR GYULA

Cot Lia: Bőség.

A Tóth Árpád irodalmi kör

A jövő héttől kezdve pénteki napon, délután fél 6 órai kezdettel tartja üléseit az Újságíró Klubban (Köztársaság útja 81. szám).

A soron következő munkakülést 1972. november 2-án rendezik. A programban Kovács Géza tanár Téka sorozatról szóló ismertetője, valamint Császár István verseinek bemutatása szerepel.

MESZÁROS LÁSZLO

Lányok a gyárból

Az egésznapos munkával meg-

telt

táskákat mutatják a kapunál,

s közben ujjuk reflexei

még mindig az összeküzdött

ionalat

bogozzák renddé, hibátlan

szövetnek,

mellyel becsomagolják

nyolcórás melegségüket,

hogy a villamoson

eldicselkedhessenek egymásnak

Az asszonytársadalom, ez az igazi társadalom. Akar egy számtanművelet kép-

letét, az instruktor fel-

vázolta magának:

ember, az — nő

férfi — ?

A férfi — emberpótlék. Teljesen jogtalanul bitorolja azt a koronát. Az instruktor ismer egy nőt, azt se tudja, hogy hívják, csak mindig... mindig... hat-hónaponként egyszer ha összehalálkoznak. És olyankor elbeszélgetnek. Csepp ez az asszony, mint egy madár, elérné az instruktor tenyerén, beültethetné a markába: kicsi és vékony. Egy olyan érdekes ragyogás van a szemében. Három gyereke van és már hat éve ingázik: falura hordja az Anyám tyúkja, a Mama-nosztalgiaiból kipergető kendermag-sorait. Mindennap, mindennap. Az instruktor egyszer összehalálkozott ezzel az asszonnyal, és azóta mindig megállnak beszélgetni. Kikérdezi az asszonyt az utóbbi fél év történetéből.

— Na, most megyek aludni.

Az asszonytársa programálva van: ha a busz megy, elhúzózik egy csendes sarokba aludni. Ez neki be van az útja számítva. Ezenkor pótolja az éjtelmi utáni le-

fekvést, a kora hajnali felkelést. Az instruktor elnézi ezt a maradtalan és áthatolhatatlan becsületességet.

S a férje?

Az züllik el. Nem tudja elviselni, hogy a felesége vidéken

Hornyák József

Az óriási cérnaszál

tanít. És nem tudja elviselni, hogy lenézik, hogy mellőzik, hogy semmibeveszik. Rájött, nem érdemes élni.

— Akasszuk fel magunkat? Kin segítsz azzal, hogy nyavalyogsz? Nézd meg a forradalmárokat, a hosszúra elnyúlt szabadságharcok katonáit: jököddel fejbe durranják az ellenséget.

— Mikor filozófálunk, halálosan komolyak vagyunk.

A férje erről elmélkedik: hogy az élet semmit se ér. Este megjön nagy felhősen, el van ázva: — Téged ez a világ nem tesz tönkre?

A színház szerelmese

Igéretes újságírói pályakezddés után Ioan Massoff alig 18 éves korában már a Liviu Rebreanu vezetésével működő bukaresti Nemzeti Színház irodalmi titkára. Azóta majdnem egy fél század telt el, de — személyes vallomása alapján — nem volt nap, hogy legalább egy sort ne írt volna a színház „szolgáloiról” — dramaturgokról, színészekről, rendezőkről. Közel harminc könyvet írt a román színházról. Közülük is kiemelkedik monumentális színház-története, amelynek négy kötete látott napvilágot mostanig. Hosszú évekig a Rampă című folyóirat szuggesztív, kartonfatac elnevezésű rovatát vezeti, amelyben színházi jegyzeteket, beszámolókat közöl.

Ioan Massoff az aradi színház Studiojában nyitotta meg a napokban azt az előadás-sorozatot, amelynek célja a román színházról hagyományainak, valamint az egyetemes színház-történet legfontosabb momentumainak bemutatása és megismertetése — elsősorban a fiatalokkal. A fáradságtalan kutató Arad színházi hagyományainak alapos ismerője közé tartozik. Most is ilyen minőségben volt városunk vendége. Az elég nagyszámú közönség a legilletékesebbtől akart nagyobb részleteket megtudni arról a jelentős szerepről, amit a színház játszott az erdélyi és a bánáti románok életében. Es Ioan Massoff elkezdett mesélni. Halk szóval, nyugodtan, mondatait félénk kézmozdulatokkal kísérve. El nem titkolható szenvedéllyel beszélt azonban az erdélyi román színházról, a bölcsőjéről, a blaji iskoláról, az aradi Preparan-

dia tanítóképzőről, ahol Alexandru Gavra, Dimitrie Tichindeal és Paul Diaconovici Loga tanárok vezetésével először rendeztek román nyelvű diákelőadásokat, az első aradi és oravica színházakról. Szavaival szinte a közönség elé varázsolta Pascaly és Millo Aradon (és természetesen nemcsak itt) kitörő lelkesedéssel fogadott előadásait.

Ioan Massoff beszélt azokról a baráti kapcsolatokról is, amelyek Arad különböző nemzetiségű színházkedvelőit közt fennálltak. Gyakran megtörtént, hogy magyar előadásokon románok is jelen voltak és fordítva. Ezenkívül a hegyeken túlról érkezett nagy szintársulatok előadásai magasztaló visszhangra lettek az Alföld és más helyi lapok hasábjain. Felvilágosult szellemek, mint például Solymosi Elek magyar színész a sajtóban kért anyagi alapot egy román nyelvű színház megalakítására.

Befejezésül Ioan Massoff a szocialista kultúráról, a színházról arról a szerepről beszélt, amelyet a párt marx-lenini politikájának szellemében az emberi megismerésben és a tömegek esztétikai nevelésében betölt.

... Az előadás véget ért, a nemrég még feszülten figyelő emberek szétszóródtak otthonaik felé. A lágyzavú, tartózkodó mozgású „emberke” azonban — akit rövid sétára kísérek Arad esti fényében — tovább beszél a színházról, társadalmi küldetéséről, múltjáról és jelenéről, mert hisz vonzerejében, embereket nemeseítő képességében.

ENRIC ROȘCOVICI

A temesvári színház Aradon

Pénteken este az Aradi Állami Színház nagytermében a Temesvári Állami Magyar Színház együttese bemutatta

Sean O'Casey Bíbor por című háromfelvonásos szabálytalan vígjátékát, Sinka Károly rendezésében.

sose volt több negyvenöt kilónál, és mégis hegyeket mozdított el. Csak meglátja ezt a kicsi asszonyt és már megnő a szemében.

Ezek a nők óriások. Mi hozzájuk képest egy férfi? A férfiak nagyszerűen tudnak meghalni, de a nők nagyszerűen tudnak élni. A férfi, ha nehézség mutatkozik, összeomlik, és telencebe adja a gyermekét. A nő küzdi, kódk érte.

Csendesen alszik, nézi az instruktor. Az éjfél felé felébred, a hajnali felkelést pótolja. Menet is bepótol másfél órát, jövet is bepótol. Amikor majd megébred, ki fogja nyitni a kizártskáját, tükröt vesz elő, rúzszt. — Ne haragudjon — mondja majd neki, ez amit ő most csinál, olyan, mint ha mosakodna előtte, de ő megkéri: ne haragudjon. Rendbe teszi az arcát, piros szájjestővel felfrissíti az ajkát: a gyerekei nem láthatják gyűröttnek vagy fáradtnak.

Nehéz az élete. És a szeme olyan érdekesen ragyog. A tekintete mintha mondaná: az élet olyan, hogy ahol egy kis lehetőség van, kihajlik.

*) Megjelent az Utunk 28/1972-es számában.

Közművelődésről — a Készruhágyárban

Az Arad Művelődési Ház Doina Muresului folklóregyüttese szombaton jugoszlávai turnéra indult. A román népművészet aradi követei főként megyénk folklórjainak jellegzetes népi zenéjéből, dalaiból és táncából kötöttek egy csokorra valót, hogy előadásaikon Zrenjanin környéki helységeiben bemutassák. Huszonhét számból álló műsorukban Simbăteni, Pécska, Szekesút, Ineu, Craiva, illetve a vasi és Maros menti tánc-

Az aradi folklóregyüttes turnéja Jugoszláviában

kat, népi zenekari szívetek és népdalokat adnak elő.

A folklóregyüttes 1969 őszén alakult meg. Már a következő év tavaszán a szlovákiai Zemplénben, idén pedig szintén nagy sikerrel szerepelt Ausztria fővárosában, Bécsben, és különböző hazai folklór fesztiválokon köztük a legnevesebb népi együttesek tengerparti találkozóján.

Jugoszláviai vendégjátékukra különös gondot fordítottak, hiszen az aradai műkedvelők tavalyi Arad megyei fellépését szándékoznak vele vizsgáztatni. S hogy előadásuk új elemekkel, több színnel gazdagodjék, a nagylaki művelődési ház mandolinzenekarának és szolistáinak műsorával egészítették ki. A csodálatosan szép népi ruhák, a változatos, pergő program, a táncosok és szolista művésze, együttesen megérdemelt siker előjelei.

Jugoszláviai vendégjátékukon a Doina Muresului együttes műkedvelő népi táncosai, énekesei és zenekara a megye román folklórjainak szépségéből, dolgozóinak törekvéseiből nyújtanak át egy csokorra valót a szomszédos baráti ország igényes közönségének, s ezzel is hozzájárulnak kulturális kapcsolataink elmélyítéséhez.

Az új típusú, sokoldalúan fejlett, öntudatos ember kialakítása központi helyet foglal el pártunk és államunk politikájában. És ezen nincs semmi csodálni való, hisz a politika legfőbb célja legnagyobb kincsünk, az ember szolgálata. Az anyagi és szellemi színvonal állandó emelésének feltételeit azonban csak az önmagukat szüntelenül fejlesztő, egyre aktívabb emberekkel lehet megteremteni. Ehhez nyújtunk széleskörű lehetőségeket a tömegkultúra és nevelés eszközei is.

Már többször szöveztünk egyes vállalatok sikeres, avagy elégtelen, hiányos közművelődési és nevelési tevékenységéről. Morar Maria, az Aradi Készruhágyár szakszervezeti bizottságának elnöke azonban nem jött zavarba, amikor a gyárban szervezett kulturális és nevelési akciókról kérdeztük. Kapásból és kissé rendszertelenül kezdte sorolni az együtteseket, a versenyeket, amelyeken részt vettek, elért sikereiket, valamint további terveiket.

De vegyük csak sorra. A legnagyobb hagyománnyal a gyár női énekkara rendelkezik. Már több éve rendszeresen bejut az országos kórusverseny döntő sz-

kaszába, ahol idén, például, az értékes harmadik helyet érte el. Az énekkar pillanatnyilag az újjászülés fázisában él. Megduplázták a létszámot és ez az új művészi problémák mellett már újabb adminisztratív gondokat is jelent a karvezető. Márculescu Toma részére. És a kórusnak egy minőségi ugrás lehetősége.

Az agitációs művészbrigád viszonylag újkeletű „bűszkesége” a Készruhágyárnak. A kiemelkedő munkásikereket dicsőítő, és a felgyelmeztlenséget, hanyagságot ostorozó műsorok szövegét Caba Anghel, koreográfiját pedig Peruschi Ivanca állítja össze. Az idei versenyen elért municipiumi III. hely alapján „felsőbb osztályba léphet” a nagy népszerűségnek örvendő brigád.

A gyár népi táncegyütteséről már kedvezőtelenebbek a benyomások. Jelenleg csak névleg létezik, mert több fiú kiválása miatt nem működik. Terveik között szerepel a népi táncegyüttes újjászervezése, valamint a fiatalok által nagyon szorgalmazott tánczenekar megalakítása.

A kulturális tevékenységet a Készruhágyárban szorosan összekapcsolják a politikai-ideológiai neveléssel. Tulajdonképpen az

agitációs művészbrigád működése is erre utal már. De a leghatékonyabbnak talán a műhelyekben elhelyezett hangszórók használata bizonyult. Legtöbbször ebéd-szünetekben ismertetik a főbb pártdokumentumokat, a megvitatásra előterjesztett törvénytervezeteket. Ezenkívül, havonta egyszer, minden szakszervezeti csoport politikai tájékoztatót is szervez. És itt kell megemlíteni, hogy a municipiumi szocialista művelődési és nevelési bizottság tudományos brigádjai is többször meglatogatták a gyárat, ahol a dolgozók kérésére időszaki tudományos és műszaki, legutóbb például orvosi kérdésekről nyújtottak felvilágosítást.

Az ország közművelődési áramkörébe való bekapcsolódást jelezte a gyár szakszervezeti kultúrfelelősenek részvétele a múlt havi temesvári tanácskozáson. A tapasztalatok gyümölcsözőtése már megkezdődött és remélhetően hamarosan beszámolhatunk a készruhágyári közművelődési mozgalom újabb sikereiről. Bár nem dicsérhetjük minden vonatkozásában egyértelműen a gyár tömegkultúráját és nevelési tevékenységét, mégis itt azt láttuk, hogy „valami van”. És ez a valami kell, hogy ösztönözöl szolgáljon a további munkához!

KISS KÁROLY

A Népi Egyetem jövő heti műsora

Hétfőn, október 30-án 17 órakor: **Kirándulások az országban és a határokon túl** — A délkeleti szovjet köztársaságok. Filip Manoliu tanár.

Kedden, október 31-én 17 órakor: **Népek, kultúrák, civilizációk** — A kulturális és civilizációs értékek formatív szerepe. Nicolae Roșu tanár.

Szerdán, november 1-én 17 órakor: **Kultúra és civilizáció** (magyarul) — A romániai magyar dra-

maturgia 50 éves eredményei. Kántor Lajos, a Korunk szerkesztője.

Csütörtökön, november 2-án 17 órakor: **Időszzerű csillagászat**: Az égbolt: Eugen Bercei egyetemi előadótanár (Temesvár).

Pénteken, november 3-án 17 órakor: **Az ifjúság és korunk problémái** — Az ifjúság — nagy eszmények és törekvések forrása. Hăgegan Romulus, a megyei KISZ bizottság titkára.

A jövő hét egyetemi premijerje az EGY CSILLAG PERE című zenés bűnügyi spanyol film.

Rosa Lucenat, a híres énekesnő perbe fogják, gyilkosság vádjával. Egykori partnere, Miguel autóbalesetet szenved, rádobban, hogy soha többé nem tud táncolni és — öngyilkos lesz. A gyanú Rosara terelődik... A filmet a Dáriában vetítik október 30 — november 5 között.

Előzetes filmkockák

Nem hal meg az, ki milliókra költi Dús élete kincsét, ámbár napja múlt

E szállóigévé nemesült magas, tos szentenciát Arany Jánostól idéztük. E hó október 22-én mi is emlékeztünk halálának 90. évfordulójára. A magyar költői nyelv legnagyobb mesterének NYELVMŰVELŐ rovatunkban most az ő szavaival, az ő költeményeiből kiróppent szarvas szavakkal tisztelgünk.

Gazdag életművének legnepszerűbb darabjaiból a szállóigék sokasága rajzolt ki. A XIX. század nagy költői közül ebben a tekintetben talán csak Vörösmarty és Petőfi mérhető össze vele. Aranyt, a nyelv művészt Kosztolányi így jellemezte: „Soha nem találkoztam még költővel, aki a nyelvet ily csodát művelt volna. Nála a nyelv és érzés, eszköz és cél, szándék és kifejezés döbbenetesen egy. Valahányszor egy szót használ, az más színt, más árnyalatot kap, mint a közbeszéd, ben, valami varázst, mely addig nem volt benne erő, vagy bájt, zengést vagy selypítést, vagy eltölta a költői-képzetes sík felé, s ez az a boszorkányosság, mely minden irodalmi alkotás lényege, titkos mivolta. Ő maga a magyar nyelv.” Ady Endre Arany nyelvi gazdagságáról, a „sok hatalmú”

nyelvről a magáé mellé állítva ezt írta: „Magyarul ketten tudunk igazán: Arany meg én.”

Most azokból az arany sorokból vált Arany-sorokból állítunk össze egy kötetlányt, amelyek sokszor szinte önkéntelenül tolulnak ajkunkra, amelyekre az jel-

Nye. művelő

lenző immar, hogy mint a csodaszarvasról írt regében maga megfogalmazta:

Száll a madár ágrul ágra,
Száll az ének szájrul szájra...
A rendkívüli, kivételes körülmények, helyzetek, események jellemzésére idézzük:

Csillag esik, föld reng:
Jött éve csudáknak!

A Toldi XII. éneke 17. szakaszának szereltől sugárzó szövege, lama versolvasó kismamák ajkán visszhangzik:

Lelkemtől lelkezelt gyönyörű magzatom.

A nagyképességű, kiemelkedő

teljesítményű, helytállásban jeles személyekre így emlékezünk: Ez volt ám az ember, ha kellett, a gáton.

Ha valamely társaságban, csoportban, együttesben — egyetlen részvevő kivételével — már mindenki kidőlt, kifáradt, ellankadt, így nyilatkozunk:

Egy, csak egy legény van talpon a vidéken...

A rab golya nyitósorát elkűlönült, elszigetelt, magányos emberek kissé ironikus jellemzésére sajátítottuk ki:

Árva golya áll magában...

A tudós macskája c. költeményének két kifejezése ver' gyökeret köznyelvünkben:

...kevés... hozzá a vágott dohánya.

azaz: kevés a józan és e. hiányzik a gyakorlati érzéke valahoz. Ugyancsak innen idéve, az elhunytól így nyilatkozunk:

Fölvetta a néhai nevet...

Azokat, akik kockázatos vállalkozásba kezdenek, a bajba jutottakat, a súlyosan beteg kedveseiket aggódókat így vigasztaljuk:

Aki meg se halt még, minek azt szánni?

Toldi sérelménél-bánatánál sokkal enyhébb esetekben csipkedjük csúfondárosan a dúlvafúlvacsörteteket:

Mint komor bikáé, olyan a járása...

A túlérzékeny, sértődő, felcsattanó személyekre olvassuk rá:

Mint a himszarvas kit vadász sérte nyíllal...

Meggondolatlan beláthatatlan következményekkel járó cselekedetek láttára-hallatára így sóhajtok föl:

Repül a nehéz kő: ki tudja, hol áll meg?

Ugyancsak a Toldi I. énekének 2. szakaszában a rekkendő déli hőség képét festve, a költő a gémeskülhöz forduló jószágokról ír, am mi olykor a vendéglői asztal körül borra-sörre váro sors, jobban mondva szeszársainkat gúnyoljuk imígyen:

Válunál az ökrök s-omjasan delelnék...

Zajongó társaságban ahol senki saját szavát sem érti indokolatlan ünnepségek, tetszenyilvánítások alkalmával, vagy egyszerűen olyan események, amikor valakit környeztet nem hagy szóhoz jutni, szatirikusan elhárítják.

Miért zúg a tömeg?

Ha reggel a munkába induló férfiak az ifjú menyecské az iránt érdeklődik, hogy mit főz be ebédre, szorosan áll a valasz:

Vadat és harat, s mi jó talat

NÉPI EGYETEM

Előadás az Országos Konferencia történelmi jelentőségéről

Megkezdte előadás sorozatát a Kultúra és civilizáció magyar nyelvű ciklusa is. Ezen a héten DEMÉNY LAJOS, a Bukaresti Politikai és Társadalomtudományok Akadémiájának levelező tagja volt az Aradi Népi Egyetem vendége. Előadásában a part ez év júliusi Országos Konferenciájának hazánk fejlődésében elfoglalt történelmi szerepéről beszélt. Vázolta a magas pártfórum munkálatainak, valamint dokumentumainak jelentőségét és gyakorlati vonatkozásait. Az előadás második felében a nemzet és nemzetiség viszonyát tárgyalta. Ismételtén felhívta a figyelmet a párt tudatos marx-lenini politikájára, amelynek alapján megoldotta hazánkban a nemzetiségi kérdést.

Sajnos, az érdekes előadást elég kevesen hallgatták meg. A Népi Egyetem szervezőinek tanácsának, kultúraktivistáinknak, s nem utolsósorban a tömegszervezeteknek még sokat kell tenniük, hogy tudományos és kulturális életünk hozzávalókat jelentős képviselőitől mind többen és mind többen tanuljanak. És erre már legközelebb KANTOR LAJOS előadása alkalmával újabb lehetőség nyílik.

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

KISS KÁROLY

1972. október 29.,

Vasárnap

Napkele 6.48. napnyugta 17.10 óra-
kor. Az évből eltelt 303 nap, hátra
van még 63.

■ 1880-ban született I. Al. Steriade
festőművész.

Időutazás

DACIA: Ha kedd, akkor Belgium (am) (9.30, 12, 15, 17.30, 20); STUDIO: Szent Teréz és az ördögök (r) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREȘUL: Játék a halállal (am) (10, 12, 14, 16, 18, 20); IFJUSÁGI: Rajzfilmek (9.30) A legszebb feleség (o) (11, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Ujarad): Rajzfilmek (9.30). Hello, Dolly! (am) (16.19); SOLIDARITATEA (Gáj): Tick, tick, tick (am) (9, 15, 17, 19.15); CFR (Grădite): Jó fiúk, rossz fiúk (am) (15, 17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: Utolsó lakhely: ismert (fr); INEU: A kis fürdőző (fr); CHIȘINEU CRÎȘ: Mert szerelik egymást (r); NAGYLAK: Az utolsó harcos (am); KURTOS: A második év jegyei (fr); PANKOTA: Hatalom és igazság (r); SEBES: Déli csillaga (am); SZENTANNA: Szökés a majmok bolygójáról (am); PECSKA: Szeretem nulla fokon (r); ȘIRIA: Osceola (NDK); VINGA: Egy virág és két kertész (i); BUTYIN: Kaland az Onarion (fr).

Hétfő

DACIA: Egy csillag pere (s) (9.30, 11.45, 14, 16.15, 18.30, 20.45); STUDIO: Egy rendőrbiztos változásai a köztársaság ügyészenek (o) (10, 12, 14, 16, 18, 20); MUREȘUL: Láthatatlan ismeretlen (f) (10, 12.30, 15, 17.30, 20); IFJUSÁGI: Csárdaskirálynő (m) (11, 14, 16, 18, 20); PROGRESUL (Ujarad): A határon túl (r) (17, 19); SOLIDARITATEA (Gáj): A vörös cirok (sz) (17, 19); CFR (Grădite): A gyilkos a házból van (m) (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MŰSORA

LIPPA: 12 dühös ember (o); INEU: A Soimărești nemisége (r); CHIȘINEU CRÎȘ: 12 szék (sz); NAGYLAK: Ne fordulj vissza (b); KURTOS: Egy régi régi mese (sz); PANKOTA: Goya (NDK); SEBES: Hatalom és igazság (r); SZENTANNA: Gaudeamus igitur (r); PECSKA: Waterloo (sz); ȘIRIA: A csőr (r); VINGA: Ismer a szerelemről (sz); BUTYIN: Balala herceg (cs).

Fotoművészeti kiállítások

Vasárnap, október 29.

8.15 Roggei torna. 8.30 Pioniroknak. 10.00 Falunászor. 11.10 Híres muzsikusok București-ben: Antonio de Almeda 12.00 A haza védelmében. 12.30 Magyar nyelvű adás. — **Tévészínpad.** Mihai Sebastian: Névtelen csillag. Előadják a Kolozsvári Állami Magyar Színház művészei. 14.10 360 fok. 16.35 Folytatásos film: Egyedül a világűrben. 17.25 Romania-Albánia labdarúgó világbajnoksági selejtező közvetítése a 23 August stadionból. Szünetben részletek európai kupamérkőzésekről. 19.20 1001 este. 19.30 Híradó. 20.00 Nicolae Ceaușescu elvtárs belgiumi és luxemburgi látogatásának riportja. 20.45 Irina Loghin és Petre Săbădeanu énekel. 21.30 Film: A bádorgócsillag. 22.30 Könnvüze Törökországból. 22.50 Híradó. Sport.

Hétfő, október 30.

17.30 Francia nyelvtanfolyam (+ 26. lecke ismétlése) 18.00 Öthöznök. 18.40 Színhazi újdonságok. 19.00 Hét képes krónika. 19.20 1001 este 19.30 Híradó. 20.00 Műsorismertetés. 20.05 Reflektor. 20.20 Közelképben: Petre Constantin, a Szocialista Munka Hőse. 20.45 Folytatásos film: Elisabeth R. 21.30 Névtelen csillag. 22.30 24 óra. — Elmentek a tőke világában.

Műzeumi hírek

A Kultúrpalotában lévő Arad Megyei Múzeum naponta — hétfő kivételével — a látogatók rendelkezésére áll, délelőtti 11 órától este 19 óráig. Megtekinthető az 1848–49-es forradalom múzeuma. Belépődíj: felnőtteknek 1 lej tanulóknak, egyetemistáknak, katonáknak 0,50 lej. Cím: E. Bobescu tér 1, szám. Telefon 164-99.

Tájékoztató

Szerkesztette:
KOVACS SÁNDOR

Mit ittak Mátyás király lakodalmán?

A Fehér megyei borok hosszú történetre tekintenek vissza. Már a dákok idején is fejlett volt itt a szőlőművelés. Korabeli dokumentumokból tudjuk, hogy Mátyás király lakodalmán kizárólag Alba-Iulia melletti borokat ittak. Az utóbbi 20 esztendőben tudományos alapokra helyezték a szőlő- és borkeresztelést a megyében. Blajon borászati kísérleti állomás létezik, s az itt előállított borok már több mint 100 aranyérmert nyertek a különböző nemzetközi versenyeken. Három éve pezsgőt is készítenek. A kísérleti állomás most a pezsgővel és versenyre indult. A világ leghíresebb pezsgővel való vetélkedésben az Alba-Iulia pezsgő egy arany- és egy ezüstérmert nyert.

dőben tudományos alapokra helyezték a szőlő- és borkeresztelést a megyében. Blajon borászati kísérleti állomás létezik, s az itt előállított borok már több mint 100 aranyérmert nyertek a különböző nemzetközi versenyeken. Három éve pezsgőt is készítenek. A kísérleti állomás most a pezsgővel és versenyre indult. A világ leghíresebb pezsgővel való vetélkedésben az Alba-Iulia pezsgő egy arany- és egy ezüstérmert nyert.

dőben tudományos alapokra helyezték a szőlő- és borkeresztelést a megyében. Blajon borászati kísérleti állomás létezik, s az itt előállított borok már több mint 100 aranyérmert nyertek a különböző nemzetközi versenyeken. Három éve pezsgőt is készítenek. A kísérleti állomás most a pezsgővel és versenyre indult. A világ leghíresebb pezsgővel való vetélkedésben az Alba-Iulia pezsgő egy arany- és egy ezüstérmert nyert.

Befejeződött

a temesvári nemzetközi betonértekezlet

Szombaton befejeződött a temesvári 5. betonértekezlet. A háromnapon értekezleten a Mérnökök és Technikusok Országos Tanácsának és az Ipari Építkezésiügyi Minisztériumnak a képviselőin kívül részt vettek a tudományos kutatók, főiskolai és termelési szakemberek, valamint belga, bolgár, csehszlovák, dán, NDK-beli, lengyel és svéd vendégek. Az értekezlet a betonépületek biztonságával és minőségével összefüggő kérdéseket vitatott meg. A hazai és külföldi szerzők által előterjesztett értekezések egyhangúlag hangsúlyozták az e téren elért hazai eredményeket. A külföldi vendégek nagy elismeréssel szölkak román kollégáik dolgozatainak elméleti és gyakorlati értékéről.

Az Aradi Állami Színház tagozata ma, október 29-én Socraton és Sintel Mare-n tart előadást. A két közönség színházlátogató közönsége előtt a Tache, Janke si Cadir című vígjátékot mutatja be.

Hangverseny

Vasárnap, 1972 október 29-én 11 órakor és hétfőn, 1972 október 30-án 20 órakor az Aradi Állami Filharmonia szimfonikus zenekara a Kultúrpalota nagytermében szimfonikus hangversenyt tart.

Vezényel: Constantin Bobescu — érdemes művész. Szólista: Aurelian Octav Popa, az 1959-es prágai 1965-ös budapesti, 1966-os birminghami, 1967-es genfi és 1967-es utrechti nemzetközi versenyek különtettje.

Műsoron: Zeno Vancea: Bánati rapszódia; Weber: 2-es számú klarinétverseny; Haydn: 88-as számú G-dúr szimfónia; Bertini: Romai karnevál.

A fenti műsort vasárnap, 1972 október 29-én 17.30 órakor Liopán megismétlik. Jegyek a Kultúrpalota pénztáránál kaphatók.

Színház

Vasárnap október 29-én 15.30 órakor MELODIE VARŠOVIANA, este 19.30 órakor ACT VENETIAN G bérlet (Libertatea, Refacerea UFRMA, IATMA, Teba).

Időjárás

Az Aradi Meteorológiai Központ jelenti: ma, október 29-én változó idő felhős égbolttal. A délután folyamán helyi eső lehetséges. Mérsékelt, majd megélénkült délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. Várható legacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 és +6, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 12 és 17 fok között.

Várható időjárás október 30-án és 31-én: továbbra is változó, esőre hajló idő. A hőmérséklet az időköz vége felé fokozatosan csökken.

Tudományos ülésszak

November 10–11-én a Vagongyárban országos szintű tudományos ülésszakot rendeznek Új konstrukciók, technológiák és technológiai folyamatok a gördülő anyagok gyártásában címmel. Az ülésszakon részt vesz a szakminisztérium valamennyi vállalatának képviselője.

A kirakatverseny

eredményei

A Takaréksági Hét alkalmából a HKSZ ipari cikkeket árusító tizenegy egysége részt vett a GEG igazgatósága által rendezett kirakatversenyben. A verseny lezárult, a végeredmény: 1. Tercot, 2. Automoto, 3. Aradul egységek kirakatai.

Hordozható aragáztűzhelyek

Az igazi turisták nemcsak nyáron, hanem télen is járják az országot! A kereskedelem ezeknek a kártató embereknek szentelt most a segítségére. Forgalomba hozott egy hordozható, 2 egy-egy kilogramm súlyú tartállyal ellátott aragáztűzhelyet. A termék ára 407 lej, s kapható az Orizont, valamint az Olimp üzletekben.

Divatbemutató

Az Aradi Készruhágyár a Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetségével karöltve 6 vidéki városban tart divatbemutatót. Tegnap Nagylakon arattak nagy sikert a Készruhágyár új termékei. November 4-én Sebesre, 18-án Ineuba 25-én Chișineu Crișre, december 9-én Lippára, 16-án Pankotára látogataknak el a készruhágyáriak.

A Konyhaművészet Hónapja

November 1-én kezdődik a Konyhaművészet Hónapja. Ennek keretében a Közélet-mezési Tröszt 12 egységében eladással egybekötött kiállítást rendeznek. A hónap érdekességei, hogy a Pensonea egységben 4-én este disznótoros vacsorát, az Autoservireben halvacserát, míg a Mureșul vendéglőben a román konyha sajátosságai-ból rendeznek vacsorát. Jó étvágyat!

Az Akadémia környezetvédelmi bizottsága előadássorozatot kezdeményezett a levegőnek a belső égésű motorok okozta szennyeződéséről. A bizottság felhívta az ország intézményeit, üzemait és gyárait, küldjenek hallgatókat az előadássorozati látogatására.

A megyei pártkabinet közli

A marxista-leninista esti egyetem jövő heti programja:
HÉTFŐ, OKTÓBER 30, 19 óra:
— Politikai gazdaságtan, II. év, vita a Mezőgazdasági Líceumban;
— Filozófia, II. év, (a pártkabinetben);
— Szociológia, II. év (a pártkabinetben);
— Történelem, III. év, (a pártkabinetben);
KEDD, OKTÓBER 31, 17 óra:
— Történelem, II. év, (a pártkabinetben);

Fotoművész tanácskozás Aradon

Az Aradi és a Brassói Fotoklub országos szintű tapasztalatcserét rendezett tegnap, illetve rendez ma fotokollekciók bemutatásával és színes diapozitívek vetítésével egybekötve. A brassói fotoművész küldöttséget Asmarandei Puiu, a klub elnöke vezeti.

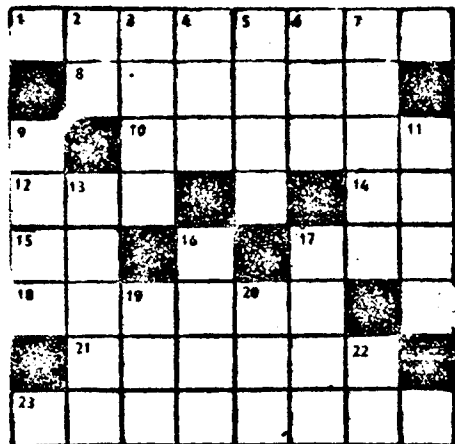
Újfajta sütőkemence

Úgy látszik, hogy a híres pécskai kenyér nemcsak megyénkben ismert hanem még a fővárosban is hallottak róla. Mi más, ha nem ez a hírnév készítette arra a Fogyasztási Szövetkezetek Országos Központját, hogy éppen Pécskán építtesse meg az ország első kísérleti számba menő lig-nittűtűs kenyérsütő kemencéjét. Az újfajta kemencében a hőt magas hőálló csőrendszerben áramló víz szállítja és az üzemeltetés lényegesen olcsóbb, mint a motortól fűtött kemence esetében volt. A kemencét a Centrocoop tervei alapján az Aradi Fogyasztási Szövetkezetek Megyei Szövetsége keretében működő vegyes termelési vállalat építette fel. Ennek azért van jelentősége, mert siker esetén a fogyasztási szövetkezetek hálózatában közel 800 kemencét kell korszerűsíteni majd és az említett vállalat berendezkedik erre.

Öt perc kikapcsolódás

VIZSZINTES: Kálmán Imre egyik operettje. 8. ... grófnő. Kálmán egy másik operettjének a címe. 9. Férfinev, ékhiány. 11. AED. 12. Moldova fejedelme volt. 14. Ures tan. 15. A nemzetközi amatőr atlétikai szövetség angol rövidítése. 17. Kevert lak. 19. Szerep a Csárdaskirálynőben. 21. Testrész. 23. Fordított egyszerű gép. 24. Kiejtett betű. 25. Egy másik férfiszerep a Csárdaskirálynőben.

FÜGGŐLEGES: 1. ... lünderé. Kálmán-operett. 2. Földrész. 3. Román szobrász. 4. Ar.én. 5. Hyen film is van. 6. Savanyító. (ék felesleg). 7. Arad megyei községből való. 10. Rag. 13. SAB. 16. Tengeri emlős. 18. Kiejtett kettős mássalhangzó. 20. Figyel. 22. Kiss Sándor.

Beküldendő: a vízszintes 1, 8, 19, 25, függőleges 1.

Két színész ül a művészpaholyban, az egyik szindar-b bemutatóján.

— Nézd — mondja az egyik a színpadra lépő kolleganőre mutatva: — Micsoda gyönyör van a nyakán. Három sor igazgyöngy!

— Nem három sor az, csak egy — le-gyint a másik. — A két sor az linc.

Nicolae Ceaușescu elvtárs látogatása Esch-sur-Alzette városában

Közös ünnepélyes nyilatkozat

(Folytatás az I. oldalról)

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Államtanácsának elnöke és Elena Ceaușescu elvtársnő Pierre Wernernek, a luxemburgi kormány elnökének kíséretében szombat délelőtti felkereszte Esch-sur-Alzette városát. Luxemburg fémipari központját.

Az Alzette festői völgyében lévő város nagy szerepet játszik az ország gazdasági életében. Itt állítják elő a luxemburgi kohászati termelés 90 százalékát. Esch-sur-Alzette üzemének részaránya az ország bruttó termelésében 25 százalék, az exportban 70 százalék. Itt dolgozik a luxemburgi munkaerőnek csaknem a fele. Az egy főre jutó acéltermelés tekintetében Luxemburg vezető helyen áll a világon.

Itt, a soha ki nem hunyó kohók mellett acéleződött meg a luxemburgi munkásság politikai öntudata. Az itteni munkásság az antifasiszta harc egyik élénjáró osztaga. Három évtizeddel ezelőtt, a hitleri üldözés teljében az itteni proletárok általános sztrájkot szerveztek s akciójuknak az egész európai ellenállási mozgalomban nagy visszhangja volt.

Esch-sur-Alzette, a régi forradalmi hagyományú munkásváros ünnepi hangulatban fogadja a román államfő látogatását. A középületek homlokzatán, a várost övező kohók magas kéményein Románia és Luxemburg állami zászlói lobognak.

Az utcák mentén felsorakozott számos lakos szívélyesen és rokonszenvvel üdvözlöli Nicolae Ceaușescu elnököt.

A motorkerékpárosoktól kísért hivatalos gépkocsisor a város főterén megáll.

Arthur Useldinger polgármester melegen köszönti a román államfőt.

A téren lévő tömeg — férfiak és nők, ifjak és öregek — hosszasan éljenek, román nemzeti színű zászlócskákkal integetnek.

Katonai őrseg tisztelg.

A magas rangú vendégekhez egy kipirotkult arcú kislány közeledik, és virágot nyújt át.

Ezután Nicolae Ceaușescu elnököt, Elena Ceaușescu elvtársnőt, valamint a luxemburgi látogatáson kíséretükben lévő román hivatalos személyeket a városháza udvarába vezetik.

Épület előcsarnokában Nicolae Ceaușescu elnök és Jean Nagyherceg arcképétől keretelve Románia és Luxemburg állami zászlói láthatók.

A városi tanács dísztermében ünnepség zajlik le, amelynek keretében bemutatják a román államfőnek a helyi hivatalos személyeket.

Arthur Useldinger polgármester kifejezte a város lakosságának melegekedését és örömet a román államfő látogatása fölött majd ezeket mondta:

Rendkívül nagy megtiszteltetés számomra, hogy Esch-sur-Alzette-ben, Luxemburg első munkásvárosában köszönhetem. Városunk lakossága büszke, hogy egy olyan nép képviselőjét fogadhatja, amely akárcsak a mi népiünk, hősiessé harcolt a fasiszmus ellen.

Népiünk az idén emlékezett meg a hitlerista megszállók elleni általános sztrájk harmincadik évfordulójáról. A sztrájk annak idején hatalmas visszhangot keltett egész Európában. Népiünk egy emberként szállt síkra az ellen, hogy a luxemburgi fiatalokat erőszakkal besorozják a német hadseregbe és az ellen, hogy az országot Németországhoz csatolják. Városunk üzemében az általános sztrájk jelszavának nagy visszhangja volt, s erre ma is büszkék vagyunk.

A második világháború előtt és a világ háború idején folytatott antifasiszta harcával a luxemburgi nép közel került az igazsághoz és a terror áldozatává vált európai népekhez, s így a román néphez is.

Csodálattal tekintünk a román nép harcaira, a román népre, amelynek Ön méltó képviselője, elnök úr. Ön fiatal korban bekapcsolódott az antifasiszta harcba. Amikor 1933-ban első ízben letartóztatták, 15 éves volt, s attól kezdve sorra megismerte a gyűjtőtáborok és a legembertelenebb börtönök szörnyű körülményeit. Ön, akárcsak elvtársai, egy pillanattal sem mondták le a harcot, hanem ellenkezésképpen, az ellenség elvakult dühe csak még jobban megvilágosította azt az elhatározását, hogy egyszer s mindenkorra felszámolja a román népi fasiszta elnyomását, megszabadította azt az elhatározását, hogy új társadalmat teremtenek, az igazság és a béke társadalmát.

A román nép jelenlegi eredményei ékesszólóan tanúskodnak az elért sikerekről. Románia a két világháború közötti műszaki és kereskedelmi szempontból elmaradt ország volt. A népi erők győzelme után fontos gazdasági és politikai lépések történtek, hogy a román nép kikerüljön a nyomor, az inség és az írástudatlanság állapotából. Azóta országuk mezőgazdasága óriási fejlődött, az ipar jelentősen fellendült. Nagy erőfeszítéseket tettek a villamosítás terén. Az 1966—1970 évi ötéves terv a termelőerők hatalmas fejlődéséhez, az egész nép életszínvonalának jelentős emelkedéséhez vezetett. A jelenlegi ötéves terv teljesítése biztató: az ipari össztermelés 11,5 százalékos ütemben fejlődve messze túlszárnyalta a tervelőirányzatot. A tavalyi gabonatermés a legnagyobb volt, amelyet az Önök országa eddig elért. Önök megfogadták, hogy négy és fél év alatt teljesítik ezt az ötéves tervet. Kívánjuk, hogy minél nagyobb sikereket érjenek el a feladat tekintetében.

A román nép az egész világ tartós békéjének létrehozására törekszik, hogy gyorsabban és eredményesebben haladjon előre az új társadalom építésének útján. Ebben az óhajában a világ összes népei osztoznak. Ezt az óhaját osztja a luxemburgi nép is, amely földrajzi fekvésénél fogva mindig megismvelte a kontinens és a világháborúkat.

Kontinensünkön konkrét formát öltenek az enyhülés kitalálai. Fontos lépés történt a népek által oly hűn áhított enyhülés felé a szovjet—nyugatnémet és a lengyel—nyugatnémet szerződések aláírásával, a Nyugat-Berlinre vonatkozó négyhatalmi egyezményel. Az összes európai országok között az utóbbi években felértékelült kulturális és gazdasági cserék szintén jelentősen hozzájárultak ehhez a célhoz.

Az összes országok kedvezően fogadták a Varsói Szerződés tagállamainak az európai biztonsági és együttműködési konferencia megszervezésére tett javaslatát. Ma az összes kormányok egyetértésben abban, hogy szükség van erre a konferenciára, amelyet 1973 elején tartanak meg és amely nagy fordulatot jelentene az európai országok közötti kapcsolatokban. A konferenciának létre kell hoznia kontinensünkön azt a biztonsági és együttműködési rendszert, amelyben ne legyen több helye fegyvereknek és katonai konfliktusoknak. Európa többé soha sem lesz a forrása a súlyos konfliktusoknak, amelyek kétszer már pusztító világháborúhoz vezettek.

Luxemburgi látogatása, elnök úr, tanúbizonyság az Európában kialakult új helyzetre, s jelentősen hozzájárul majd az európai biztonsági és együttműködési értekezlet megszervezéséhez és sikeréhez.

Elnök úr! Ellátogatott országunkba, megismerkedett népünkkel, s remélem, hogy a legjobb emlékeket viszi magával a látogatásról.

Városunk lakossága nevében kívánom, hogy érezze jól magát nálunk.

Kerem, tolmácsolja honfitársainak legjobb kívánságainkat, s hogy sikert kívánunk az új, boldog és virágzó Románia építéséhez.

Nicolae Ceaușescu elnök a következőket mondta:

Mindenekelőtt köszönöm, a szívélyes fogadtatást, a Romániáról, népemről mondott meleg szavakat.

Luxemburgi látogatásunkban a népeink közötti együttműködés és baráti kapcsolatok fejlődnek ki. A román nép és a luxemburgi nép története során sok viszonylatsággal kellett foglalkozni, mehez harcokat volt kénytelen vívni, hogy megőrizze nemzeti létét, szabadságát és függetlenségét. A második világháború idején népeink aktív harcot vívtak a fasiszmus ellen, azért, hogy a népek szabadon, törekvésüknek megfelelően élhessenek.

Ma a nagy átalakulások korát éljük. Európában is megszilárdult az enyhülés folyamata, számos olyan kérdés rendeződött, amely a múltban a feszültség forrása volt, s több kérdés megoldása folyamatban van. Elsősorban a két német állam — Német Demokratikus Köztársaság és Németország Szövetségi Köztársasága — kapcsolatainak normalizálására gondolok. A különböző társadalmi rendszerű európai országok, mint például a mi országaink között pozitív eredmények születtek az együttműködés útján. Ezzel létrejöttek a feltételek az összeurópai értekezlet előkészítéséhez és jövő évi megtartásához. Értelmet, hogy az összes európai nemzetek, amelyek annyit szenvedtek az Európából kiindult két világháború során, mélységgel érdekeltek abban, hogy kontinensünkön olyan új kapcsolatok honosodjanak meg, amelyek biztosítják minden nép külső beavatkozástól mentes, akaratának megfelelő fejlődését, biztosítják minden nép számára a békét. Hozzunk létre egy olyan együttműködést, amely kizárja az

erőszak alkalmazását, az erőszakkal való fenyegetőzést és bármilyen pressziót az államok között felmerülő problémák megoldása során, s ehelyett politikai úton, a tárgyalások útján igyekezzünk megoldani az összes problémákat. Hassunk oda tehát, hogy Európa az együttműködés és a béke kontinensévé váljék, hozzájárulhasson a civilizáció fejlődéséhez és a békéhez az egész világon. Ebben a szellemben munkálkodott és munkálkodik Románia.

Meggyőződésünk, hogy az európai népek tartós együttműködést hozhatnak létre egymás között. Az Önök szép országában tett látogatásunk során sok lakossal találkoztunk, megbeszéléseket folytattunk miniszterelnökökkel és kormányuk tagjaival. Megelégedéssel állapítottuk meg a közös óhaját az együttműködés fejlesztésére minden tevékenységi területen. Ugy véljük, megvannak a lehetőségek a gazdasági, műszaki-tudományos, kulturális kapcsolatok kiterjesztésére a következő években, beleértve a turisztikai cseréket is.

Meg kell említenünk továbbá a rendkívüli fogadtatást, amelyben Öfelsége részesített bennünket és végül a mai találkozó sünkát Önnel, s Luxemburg e fontos munkásközpontjának lakosaival. Öszintén meg kell mondanom, hogy rendkívül jól érzem magamat az acélöntők között, akiknek fontos szerepük van Luxemburg gazdaságának gyarapításában, s remélem, hogy az országaink közötti együttműködés fejlesztésében is. Eppen ezért a román fémipari munkások nevében meleg üdvözlémet szeretném tolmácsolni Önnök, e város és egész országuk összes fémipari munkásainak, s kifejezem azt a meggyőződésemet, hogy országaink fémipari munkái között, az összes munkások között — szoros együttműködési kapcsolatok jönnek létre.

Ismételtelen köszönetet mondok a fogadtatásért, amelyben részesítettek, és sok sikert, boldogságot és jó egészséget kívánok Önöknek! (Taps.)

A román államfő távozáskor beírta nevét a városháza díszkönyvébe.

A látogatás az 1911-ben alapított Arbed-Belval kohászati üzemben folytatódott. Ez a nagy ipari egység tulajdonképpen egy integrált kohászati vállalat, amely saját érc- és koksztellátási forrásokkal rendelkezik, s hengerelt termékek, valamint egyes húzott termékek egész sorát állítja elő. Az Arbed-Belval Európa egyik legnagyobb ilyen üzemének számít. Évi nyersacél-termelése eléri a 6,1 millió tonnát, hengerelt-áru-termelése pedig az 5 millió tonnát.

Nicolae Ceaușescu elnököt René Schmit az üzem vezérigazgatója fogadja. René Schmit az igazgatótanács, vezérigazgató, valamint az összes szakemberek és munkások nevében a következőket mondta:

Engem ért az a nagy megtiszteltetés, Elnök úr, hogy szívélyesen üdvözljem Önt. Ez az üdvözlés nemcsak Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének szól, hanem annak az embernek is, ki politikai tisztánlátásával megnyitotta mind gazdasági, mind pedig szociális és kulturális téren országaink gyümölcsöző együttműködésének útját. Megelégedésünket fejezzük ki Románia és Luxemburg együttműködésének alakulásával kapcsolatban. Ehhez az együttműködéshez számottevően és termékenyen hozzájárultak az államférfiak vagy az üzletemberek, valamint az országaink lakosai közti kapcsolatok.

A továbbiakban Jean-Marc Wagener, az üzem igazgatója néhány jellemző adatot ismertetett az Arbed vállalat tevékenységéről, a termelés korszerűsítéséről, a gyártmánylista fejlesztéséről és tökéletesítéséről.

Az Arbed-Belval ipari komplexum kétféle integrált üzem, egy nyersvasgyártó, egy villany- és egy oxigénközpontot foglal magába. A vendéglátók elmondják, hogy a vállalat a közelben lévő bányák nyersanyagát dolgozza fel a legmodernebb termelőeszközökkel. Elmondják, hogy mostani fő gondjuk a kis ércartalmú nyersanyag meg jobb kihasználása. Máris több eredeti eljárást dolgoztak ki e tekintetben, s ezek igen hatékonyaknak bizonyultak.

Nicolae Ceaușescu elnök és Elena Ceaușescu elvtársnő a többi vendégekkel együtt megtekint néhány üzemszertárat. A román államfő szívélyesen elbeszélget a szakemberekkel, behatóan érdeklődik a koksztellátásban, a termelésnövelésben, az acélminőség javításában elért eredmények iránt.

Nicolae Ceaușescu elnök, a többi román vendég még a délelőti folyamán visszatért a Nagyhercegség fővárosába.

Kijelenti, hogy a jelen nyilatkozatban meghatározott alapelvek nem érintik fent említett jogait és kötelezettségeit.

Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség ünnepélyesen kinyilvánítja akaratát, hogy egymás közötti és az összes többi államokkal fenntartott kapcsolatait a következő elvekre alapozza:

1. — minden egyes állam joga a függetlenséghez, a szabadsághoz és a szuverenitáshoz és minden egyes állam kötelessége, hogy békében éljen és jószomszédi viszonyt tartson fenn a többi állammal;

2. — minden nép elidegeníthetetlen joga ahhoz, hogy akaratának és saját érdekének megfelelően teljesen szabadon és minden külső beavatkozás nélkül válassza meg politikai, gazdasági és társadalmi rendszerét;

3. — az összes államok jogegyenlősége, s következképpen minden állam joga ahhoz, hogy részt vegyen az őt érintő nemzetközi kérdések megvizsgálásában és megoldásában;

4. — semmiféle formában és semmiféle indokkal nem engedhető meg a beavatkozás más állam belügyeibe;

5. — az államok határainak és területi integritásának sérthetatlensége, s következképpen annak ténynek az elismerése, hogy bármilyen, a nemzeti egység vagy a területi integritás ellen irányuló kísérlet egy más állam részéről, a béke és a nemzetközi biztonság megsértése;

6. — az államok közti nézeteltérések kizárólag békés eszközökkel történő megoldása;

7. — tartózkodás bármilyen katonai, politikai, gazdasági vagy más természetű nyomástól, lemondás az erőszakkal való fenyegetésről vagy az erőszak alkalmazásáról más állammal szemben, tekintet nélkül az indokra. Ez a rendelkezés nem érinti egyetlen államnak sem a törvényes egyéni vagy kollektív védekezéshez való természetes jogát az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 5. szakasza értelmében.

II. Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kinyilvánítja hogy közös akarat:

1. — fejleszteni és bővíteni baráti és kooperációs kapcsolatait politikai, gazdasági, technológiai, tudományos, turisztikai, kulturális-művészeti és humanitárius téren és erre alapozva a kétoldalú viszonyt;

2. — az első fejezetben foglalt jogok és kötelezettségek tiszteletben tartásával fejleszteni a kölcsönösen előnyös gazdasági kooperációt, különös figyelmet szentelve főleg a kereskedelmi cserék gyors bővítésének és az e cserében, valamint az ipari, technológiai és tudományos kooperációban esetleg felmerülő akadályok elhárításának;

3. — fejleszteni a kooperációt, a tudományos, kulturális és művészeti cserék fokozása és a minden területre kiterjedő tájékoztatás javítása végett, és a cserékkel és a két nép közötti különböző kapcsolatokkal előmozdítani a románok és a luxemburgiak kölcsönös jobb megismerését és közeledését.

III. Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kinyilvánítja, hogy közös akarat:

fejleszteni baráti és együttműködési kapcsolatait Európa és az egész világ államaival és fellépni a hatékony leszereleési intézkedések megtétele érdekében; aktívan részt venni külön-külön, valamint az összes többi érdekelt állammal egyetértésben, az európai biztonság megeremtésében, a jelen nyilatkozat első fejezetében leszögeezett elveknek megfelelően;

együttműködni abban az erőfeszítésükben, amelynek célja az Egyesült Nemzetek Szervezete szerepének erősítése a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában, az összes népek gazdasági és társadalmi fejlődésében és az államok közötti nézeteltéréseknek kizárólag békés eszközökkel történő megoldásában.

IV. Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség a jelen nyilatkozat előírásainak teljesítése érdekében minden szinten fejleszteni fogja tanácskozásait, főleg a külügyminiszterek rendszeres találkozóit, a szokásos diplomáciai utak felhasználása és a látogatás-cserék és képviselők időszakos találkozóit útján.

Készült Luxemburgban 1972. október 28-án, két példányban, mindegyik román és francia nyelven; mindkét szöveg azonos érvényű.

Ebéd Őfelsége, a luxemburgi nagyherceg és a nagyhercegnő tiszteletére

Szombaton Nicolae Ceaușescu, az Allamtanács elnöke Elena Ceaușescu elvtársnővel együtt ebédet adott Őfelsége, Jean luxemburgi nagyherceg és Charlotte nagyhercegnő tiszteletére.

Részt vettek: Pierre Gregoire, a képviselőház elnöke, Pierre Werner, a kormány elnöke Eugene Schaus, a kormány alelnöke, G. Thorn külügyminiszter, J. Buchler, J. Dupong, M. Mart, Camille Ney miniszterek, parlamenti tagok, a luxemburgi politikai, gazdasági és kulturális élet személyiségei, más hivatalos személyek.

Részt vett továbbá Ilie Verdet, George Macovescu, Ioan Avram és a román államfő kíséretében lévő többi hivatalos személy.

A szívélyes légkörben lefolyt ebédén pohárköszöntőt mondott Nicolae Ceaușescu elnök és Jean nagyherceg.

Nicolae Ceaușescu elnök pohárköszöntője

Felség!

Hölgyeim és uraim!

Elsősorban melegen üdvözlöm szeretném Önöket abból az alkalomból, hogy részt vesznek az ebédem, amelyet Őfelségük tiszteletére adok.

Két napja az Önök szép országában tartózkodunk. Benyomásaink rendkívül kellemesek, kezdve a fogadtatástól, amelyben Őfelségük, a kormány, élén a miniszterelnökkel, valamint Luxemburg és a ma látogatott város hivatalos személyei és lakossága részesített. Természetesen az idő rövid volt, de benyomásaink annál gazdagabbak, mivel azon igyekeztünk, hogy a két napon minél többet ismerjünk meg népük életéből. Ismerjük népük szorgalmát, de nálunk mindig azt mondják, hogy jobb egyszer látni, mint tízszer hallani. S valóban el kell mondanom, hogy nagyon kellemes benyomást tett ránk mindaz amit e napokban láttunk.

Kellemes hatással volt ránk a barátság, az a szelleme is, amellyel itt találkoztunk. Ez kifejezésre juttatja népeink jó viszonyát, amely tudvalevőleg már régi keletű, de csak a második világháború után, főleg pedig az utóbbi években öltött új méreteket. Természetesen népeink hűségese az együttműködés és a béke ügyéhez, s éppen ezért áll fenn ez a kedvező folyamat.

A román-luxemburgi közös ünnepélyes nyilatkozat aláírása

(Folytatás az 1. oldalról)

a jogukat, hogy állást foglalhassanak az önálló fejlődés mellett a nemzetközi életben.

A ma aláírt nyilatkozat elismerése az Ön nemzetközi szerepének, tisztánlátásának, szilárd békeakaratainak, s annak a törekvésének, hogy az összes nemzetek békeében éljenek egymás mellett. Elismeréssel adózunk az Ön hazai munkásságának is, amellyel országát a haladás útján vezeti.

Végül a nyilatkozat szentesíti azt az elhatározásunkat, hogy a benne említett területeken fejlesztjük kétoldali kapcsolatunkat. Reméljük, hogy kapcsolataink, tárgyalásaink egyre gyakoribbak, egyre eredményesebbek lesznek.

A nyilatkozatban egy olyan politika jut kifejezésre, amely az embert szolgálja, tiszteli akarát és döntéseit.

Nicolae Ceaușescu elnök felszólalásában a következőket mondotta:

Szeretném kinyilvánítani megelégedésemet Románia és Luxemburg kapcsolatainak pozitív alakulása fölött és a dokumentum aláírása fölött, amely rendkívül fontos mozzanat országaink kapcsolatainak történetében.

Kétségtelen, hogy ez a nyilatkozat első sorban együttműködésünk realitását szentesíti, mert ha a kapcsolatokban nem értünk volna el állandó fejlődést, nem jutottunk volna el az aláíráshoz.

Megbeszéléseket folytattunk a miniszterelnökkel és kormányuk más tagjaival. Ma aláírtuk a nyilatkozatot, amely magába foglalja országaink minden tevékenységi területre kiterjedő együttműködésének alapelveit, s ugyanakkor magába foglalja, mondhatni, Románia és Luxemburg kötelezettségvállalását is, hogy fellépnek a nemzetek közötti egyenlőség és tisztelet új elveinek nemzetközi érvényesítéséért, s mindent megtesznek azért, hogy minden nép bármilyen külső beavatkozás nélkül a haladásnak szentelhesse erőfeszítéseit óhajának megfelelően választhassa meg fejlődésének útját. Mindez feljogosít bennünket arra az értékelésre, hogy a látogatás rendkívül gyümölcsöző volt, rendkívül jó eredményekkel járt s reméljük, hogy a jobb nagyjelentőségű mozzanatot jelez országaink további kapcsolatainak fejlesztésében, ugyanakkor pedig hozzájárul az európai biztonság megvalósításához, az egyetemes béke ügyéhez. Rendkívül elégedett vagyok tehát a látogatás eredményeivel.

Még a látogatás kezdetén meghívtam Felségedet, hogy Őfelségével, a hercegnővel együtt látogasson el Romániába. Mint hogy a meghívást elfogadták, szívesen várjuk Romániába, s remélem, jól fogják érezni magukat.

Ilyen érzésekkel térünk vissza Romániába, s hisszük, hogy mind Önöknek, mind Belgiumban jó munkát végeztünk népeink együttműködése érdekében, s reméljük, hogy ez az együttműködés bővülni fog.

Javasolom, ültessük poharunkat a luxemburgi nép boldogságára és jólétére!

Románia és Luxemburg kapcsolatainak állandó fejlődésére!

A herceg Őfelsége és a hercegnő Őfelsége egészségére!

Jean nagyherceg pohárköszöntője

Elnök úr!

Nagyon meghatódottam az országomban tett látogatásáról mondott szívélyes szavain. Köszönöm kedves meghívását, s valóban boldogok vagyunk, hogy megtekinthetjük szép országát.

Megragadom az alkalmat, hogy a nagyhercegnő és a magam nevében, valamint honfitársaim nevében boldogságot kívánjak Önnek és Ceaușescu asszonynak, jólétet és virágzást Románia Szocialista Köztársaságnak.

Másodszorban, ez a nyilatkozat kijelöli számos tevékenységi területen a román-luxemburgi együttműködés jövőbeli fejlődésének irányzatait. Különösen nagy figyelmet fordítunk a műszaki-tudományos együttműködés fejlesztési módjaira, a turisztikai és más természetű cserék fokozására, ami kétségtelenül előmozdítja a népeink közötti jobb megismerést és ugyanakkor az összes népek közötti megértés és együttműködés ügyét is szolgálja.

Amint Ön azt már megemlítette, miniszterelnök úr, ebben az ünnepélyes nyilatkozatban egyidejűleg számos olyan elvet szögezzünk le ma, amelyet országaink elfogadtak és kapcsolataikban érvényesítenek, de ugyanakkor országaink azt is megfogadják, hogy a jövőben is a teljes jogegyenlőség és a kölcsönös tisztelet elveinek a szellemében fognak cselekedni, előmozdítják ezeket az elveket minél szélesebb körű érvényesítését az európai államok, a világ összes államai közötti kapcsolatokban, mivel úgy vélik, hogy alkalmazásuk az államok közötti kapcsolatokban hozzájárul majd a kapcsolatok olyan elvekre helyezéséhez, amelyek kizárják az államok belügyeibe való beavatkozást, biztosítják minden egyes nemzet lehetőségét, hogy maga válassza meg törekvéseinek megfelelően gazdasági-társadalmi fejlődésének útját, s teljes szabadságban, függetlenségben élhessen, s ugyanakkor egyenlő félként együttműködhessen az összes többi nemzetekkel.

Ennek megfelelően elmondhatjuk, hogy

a dokumentumnak rendkívüli jelentősége van nemcsak népeink szempontjából, hanem mindazoknak a népeknek a szempontjából is amelyek azt óhajtják, hogy a világon érvényre jussanak a nemzetközi jog elvei, meghonosodjon minden nemzet tisztelete, minden ember joga a jobb és méltóbb élethez.

Éppen ezért azt kívánom, fejlődjenek tovább a népeink kapcsolatai, együttműködési kapcsolataink mutassanak példát arra, hogy két nemzet, amelynek társadalmi rendszere különböző, de amely távoli idők óta együttműködik, a jövőben is egyesítheti erőfeszítéseit haladásának biztosítása, a világbéke érdekében.

KÖZLEMÉNY

Nicolae Ceaușescunak, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének és Elena Ceaușescu elvtársnőnek a Luxemburg Nagyhercegségben tett látogatásáról

Ó Királyi Felségük, Jean luxemburgi nagyherceg és Josephine-Charlotte nagyhercegnő meghívására Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke Elena Ceaușescu elvtársnővel 1972. október 27-én és 28-án állami látogatást tett Luxemburg Nagyhercegségben.

A román államfő és küldöttségének tagjai a Luxemburg Nagyhercegségben tett látogatásuk során megtekintették a fővárost és Esch-sur-Alzette városát.

A luxemburgi hatóságok és a luxemburgi nép mindenütt meleg fogadtatásban részesítette a magas rangú román vendégeket, kifejezve a két ország közötti barátságot és megbecsülést, a luxemburgi nép vendég szeretetét.

Nicolae Ceaușescu, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke, Ilie Verdetnek, a Minisztertanács első alelnökének, George Macovescu külügyminiszternek, Ioan Avram gépipari miniszternek, Gheorghe Opresanak, az Államtanács elnöke tanácsosának és Alexandru Lăzăreanunak, Románia Szocialista Köztársaság luxemburgi nagyköveteinek a kíséretében megbeszéléseket folytatott Pierre Wernerrel, a luxemburgi kormány elnökével és Gaston Thorn külügyminiszterrel. A megbeszéléseken mindkét részlől tanácsosok és szakértők vettek részt.

A barátság, az őszinteség és a kölcsönös megértés szellemében folytatott megbeszélések Románia és Luxemburg kapcsolataira s a nemzetközi kapcsolatok időszerű kérdéseire vonatkoztak.

Attól a törekvéstől áthalva, hogy megfeleljenek a román és a luxemburgi nép béke-, közeli és megértési törekvéseinek, hogy minden téren továbbfejlessék a két állam jószomszédi és együttműködési kapcsolatait, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke és a luxemburgi kormány elnöke 1972. október 28-án közös ünnepélyes nyilatkozatot írt alá Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kapcsolatainak elveiről.

A két fél megelégedéssel állapította meg, hogy Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kapcsolatai kedvezően alakulnak, és hangsúlyozta a két ország állami és közéleti kapcsolatokat jelentőségét és hasznosságát. A két fél megvizsgálta, milyen lehetőségek vannak arra, hogy továbbfejlessék együttműködésüket politikai, gazdasági, technológiai, tudományos, kulturális és humanitárius téren és hogy erre az együttműködésre alapozzák kapcsolataikat.

Különleges figyelmet fordítva a két ország gazdasági kapcsolataira, a felek üdvözlötték a kereskedelmi és más természetű cseréknek az utóbbi években tapasztalható pozitív alakulását.

A felek megállapodtak abban, hogy min-

den módon fejleszteni igyekeznek a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködést, különös figyelmet fordítva a kereskedelmi cserék kiterjesztésére, az ipari, műszaki és tudományos kooperációra és a kooperáció eszközeinek tökéletesítésére.

Az ez irányú erőfeszítések eredményeit szemlélítette, hogy a látogatás alkalmából Románia és Luxemburg külügyminisztere polgári légiforgalmi egyezményt és turisztikai együttműködési egyezményt írt alá.

A luxemburgi kormány megelégedéssel vette tudomásul a román kormányt az a szándékát, hogy Románia Szocialista Köztársaság ideiglenes ügyvivőt jelöl ki Luxemburgba.

A felek, széles körű véleménycserét folytatva az időszerű nemzetközi kérdésekről, kifejezték elhatározásukat, hogy a Románia Szocialista Köztársaság és Luxemburg Nagyhercegség kapcsolatainak elveiről kiadott közös ünnepélyes nyilatkozatban kifejezett elvek alapján következetesen munkálkodnak a béke fenntartásáért és megszilárdításáért, valamint az összes államok gyümölcsöző kooperációjának fejlesztéséért, függetlenül társadalmi rendszertől.

A felek hangsúlyozták, hogy a regionális és a világbéke érdekében az összes érdekelt államoknak részt kell venniük a nemzetközi élet sürgős kérdéseinek megoldásában és az európai jószomszédi és egyetértési kapcsolatok fejlesztésében.

A felek behatóan megvizsgálták az európai biztonsággyal összefüggő kérdéseket, s megerősítették azt a szándékukat, hogy Helsinkiben aktívan közreműködnek az összes érdekelt államok minden szakaszban való részvételével megartandó európai biztonsági és együttműködési értekezlet 1973. évi második összehívásának előkészítő összejövetelén.

A felek állást foglaltak a hatékony le- szerelési intézkedések megtétele mellett.

A felek megerősítették azt a meggyőződésüket, hogy az államok közötti vitás kérdéseket, a világ különböző részein fennálló feszültségi góccokat és konfliktusokat kizárólag békés eszközökkel kell rendezni.

A felek hangsúlyozták az Egyesült Nemzetek Szervezetének fontos szerepét a nemzetközi béke és biztonság fenntartásában és állást foglaltak amellett, hogy az Alapokmányba foglalt elvek alapján művelni kell a szervezet hatékonyágát.

A felek megelégedéssel nyilatkoztak Nicolae Ceaușescunak, az Államtanács elnökének Luxemburg Nagyhercegségben tett látogatásáról. Kifejezték meggyőződésüket, hogy a látogatás eredményei hozzájárultak a két ország kölcsönös jobb megismeréséhez, kapcsolatainak gyümölcsöző fejlődéséhez a két nép érdekében, az európai és a nemzetközi béke, megértés és kooperáció érdekében.

Elutazás Luxemburgból

Nicolae Ceaușescu elvtárs, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnöke Elena Ceaușescu elvtársnővel és a kíséretében lévő többi hivatalos személyekkel szombat délután elindult București felé.

A Findel repülőtérre Románia és Luxemburg zászlói díszítették. Nicolae Ceaușescu, az Államtanács elnöke és Elena Ceaușescu elvtársnő Jean luxemburgi nagyherceggel és Charlotte nagyhercegnővel együtt érkezett a repülőtérre.

A román államfő elbúcsúzott a repülőtérre jött luxemburgi hivatalos személyektől, Pierre Gregoire képviselőházi elnöktől, Pierre Werner államminiszterrel, a

kormány elnökétől, Eugene Schaustól, a kormány alelnökétől, Gaston Thorn külügyminiszterrel s a többi hivatalos személytől.

Katonai díszőrség tiszteletgett. A két államfő elépett a repülőtér felsorakozott díszőrség előtt. Elhangzott a két ország nemzeti himnusza.

A repülőgép lépcsőjénél Jean luxemburgi nagyherceg és Charlotte nagyhercegnő rendkívül szívélyes búcsút vett Nicolae Ceaușescu elvtársától, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsának elnökétől és Elena Ceaușescu elvtársnőtől.

Az elnöki gép 16.15 órakor elindult București felé.